

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
polletno 210 Din
celoletno 420 Din
podeljiva izdaja
celoletno v Ju-
goslaviji 50 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Zakopani se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekoval
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Cencoglasov
1 stolp, peti-vrsta
mali oglasi po 150
in 2 D, večji oglasi
nad 45 mm višine
po Din 2-30, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
p. Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedelka in
dneva po prezniku

Spor v nemškem Centru.

Ze nekaj tednov sem se nemški centrum nahaja v štadiju notranjega spora. Spor je povzročil znani voditelj in bivši kancler dr. Wirth, kar smo pred kratkim že beležili. Zadeva pa se razvija dalje, h čemur ni malo pripomogel dr. Wirthov temperament. Dr. Wirth je eden najodločnejših voditeljev levega krila v centru ter brezobzirnejši nasprotnik nemških nacionalcev, ki so monarhistično orientirani ter socialno reakcionarni. V vsaki stranki se dogaja, da prihaja do konfliktov med resničnimi ali saj namišljenimi voditelji enega ali drugega krila. Toda taki konflikti, kakor vemo, za disciplinirane stranke — in to je nemški centrum — ne pomenijo drugega kot vihar v kozarcu vode. Da se sedaj o konfliktu med dr. Wirthom in dr. Marxom toliko govori, je vzrok ta, ker je dr. Wirth resnično ena najsposobnejših glav nemškega centra, mož z veliko avtoriteto ter redko energijo in delavnostjo. Ta mož je dajal centru notranje in zunanje politične pravce v najvažnejših trenutkih. Zato je sedanjí konflikt v centru treba presojati čisto drugače, kakor pa se presojajo konflikti, nastali iz osebnih ambicij malih »gerngrossov«. Zato se je s tem sporom treba stvarno pečati.

Stvarno obstoji nasprotje med Wirthom in Marxom v tem, da se dr. Wirth ne strinja s koalicio centra z nemškimi nacionalci, ker se boji, da bo radi te zveze centrum nehal biti stranka sredine ter da bi postal stranka desnice. Marx pa zastopa stališče, da so demokracija, republika in socialna politika zavarovane ravno, ker in dokler se centrum nahaja v tej vladi, to je, da nemške nacionalce veže na svoj program. Dr. Wirthovo levo krilo se koncem koncev bori proti oficialni strankarski politiki z namenom, da stranko ohrani na liniji, po kateri je hodila od svoje ustanovitve. Nesporno je dejstvo, da je centrum v svoji današnji sestavi delavska stranka. Njena najmočnejša opora so katoliška delavska društva, ki odločilno posegajo v vodstvo centrumove politike. Dokler centrum stoji na stališču krščanskega socializma, bo v svojih vrstah zbiral krščansko orientirano delavstvo. V tem oziru ima dr. Wirth prav, in v tem oziru stoje za njim vsi centroví organizirani pristaši.

Toda centrum ima še drug važen princip, ki je izražen že v imenu. Centrum mora ostati stranka sredine. Vsako brezpogojno vezanje na levo ali desno bi stališče centra oslabilo ter ga potisnilo v podrejen položaj. To se je jasno videlo na Bavarskem. Bavarska ljudska stranka se je izločila iz centra, ker so v njej dobili odločujoč vpliv konservativni elementi. Ti so zamerili centru, ker se je vezal s socialdemokracijo. Izjavljali so, da se Bavarska ljudska stranka pod nobenim pogojem ne bo vezala z levičarji. Posledica tega je bila, da so reakcionarni desničarji na Bavarskem postali na škodo ljudske stranke premočni. In isto nekako delajo sedaj nekateri levičarji na Pruskem, ki izjavljajo, da v pruski vladi pod nobenim pogojem nečelo sodelovati z desničarji. Posledica tega je, da socialdemokrati in demokrati v pruski deželni vladi sicer sede skupaj s centrom, da pa se za njegove zahteve ne zmenijo, ker imajo že od prej zagotovilo, da centrum ne bo delal druge politike kot le z njimi. Zato centrum v Prusiji svojih važnih programatičnih zahtev ne more izvesti. Dr. Marx hoče centrum v nemški državni vladi obvarovati takih posledic, da s tem zavaruje tudi udeležitev centrovih načel. In tu ima dr. Marx prav.

S teh vidikov je treba presojati notranji spor v nemškem centru. Strankino vodstvo ni obsodilo dr. Wirthovega nastopa zato, ker je zahteval, naj se delavski interesi bolj poudarjajo, naj se bolj označi republika in demokracija, ampak zato, ker se centrum ne sme brezpogojno vezati na eno ali drugo stran. Centrum je pri zadnjih volitvah dobil le eno desetino vseh oddanih glasov. Če je kljub temu ohranil svoje vodilno stališče, se je to zgodilo le zato, ker je doslej znal ohraniti svojo nevezanost tako napram socialdemokraciji kakor napram nacionalcem. Dr. Wirthovo brezpogojno levičarstvo bi centrovó stališče oslabilo, ker bi nehal biti stranka sredine. Socialdemo-

kracija v Nemčiji, ki ravno radi centra zastavlja svoje kulturnobojne cilje, bi se postavila na bolj agresivno stališče, ko bi se ji centrum zapisal na življenje in smrt. Vendar ima dr. Wirthov nastop za centrum tudi dober vpliv. Nemški desničarski listi zadnje čase delajo veliko propagando za volivni blok s centrom. Proti tej ideji dr. Wirth nastopa z brezprimerno odločnostjo. Nemški nacionalci propagirajo misel krščansko-konservativnega bloka proti socializmu. Dr. Wirth pa grozi, da hoče tak nameravan blok za vsako ceno pobijati in razbiti. Vodilno centrovó glasilo berlinska »Germania« že tudi poudarja, da se centrum ne sme enostransko vezati. Centrum namreč že čuti nevarnost, ki mu preti,

če bi se udinjal nemškim nacionalcem. Z dosedanjó politiko ima centrum nacionalce v roki; če bi zmagaie desničarske namere, bi pa nacionalci razpolagali s centrom. To hoče preprečiti dr. Wirth. To pa je brez dvoma tudi voda na mlin dr. Marxove politike, ki hoče ravno ohraniti centrum kot stranko sredine. In ravno nastop dr. Wirtha je nemške nacionalce lahko poučil, da centrum ni in ne postane stranka desnice. S tem pa je stališče centra napram nacionalcem le utrjeno. To pa ne le v interesu nemške notranje politike, marveč tudi zunanje in evropske ter v interesu mirnega razvoja Evrope.

V tej luči gledan, je spor v nemškem centru potreben in koristen.

Minister Srskič odstopil. -- Skupščina se razpusti danes?

r Belgrad, 14. junija. (Izv.) Kakor smo že poročali, se je ministru za pravosodje Milanu Srskiču ob priliki sestave sedanje vlade obljubilo, da bo pozneje stopil v vlado Boža Maksimovič. Ker se ta obljuba do danes ni spopolnila, je pravosodni minister in zastopnik ministra za vere Milan Srskič popoldne podal ostavko.

r Belgrad, 14. junija. (Izv.) Tekom današnjega dopoldneva je pravosodni minister Milan Srskič ponovno vpostavil zveze med Vukičevićem in radikalno skupino centruma. Pogajanja so se vršila celo dopoldne. Njih cilj je poravnati vse nesporazume. Minister Srskič je z vso vztrajnostjo delal na to, da bi predsednik vlade sprejel zahteve centruma.

Te zahteve smo že včeraj javili. Ker so odločilnega pomena za nadaljnji razvoj položaja, jih ponovno recapituliramo:

Boža Maksimovič je v imenu centruma zahteval, da vstopi on v vlado kot prosvetni minister, Ninko Perić pa da dobi notranje ministrstvo, da se vsi ukazi, ki se tičejo velikih županov in okrajnih glavarjev, ki so že pripravljeni, revidirajo, da odločuje v osebnih spremembah v notranjem ministristvu on, da Demokratska zajednica v volivnem proglassu in na volitvah ne napada centruma, da Vukičević centrumu zajamci pri volitvah, da pride v novo skupščino vsaj 50 njihovih poslancev.

To so bile zahteve, ki jih je danes skušal Srskič ponovno forsirati, katerih pa Vukičević že z ozirom na drugo koalirano stranko, demokratsko zajednico ni mogel sprejeti. Z ozirom na to so se danes okrog poldne pogajanja končno veljavno razbila. Srskič je podal ostavko.

Okrog 1. ure je predsednik vlade, Vukičević, odšel v dvor. Pri tej priliki je časnika-jem dejal sledeče:

»Ali prihaja onih 24 ur, gospod predsednik?«

»Prihaja, prihaja!« je dejal Vukičević.

»Vi ste tudi preje dejali, da prihajajo!« so dejali časnika-j.

»Prihajajo! Tukaj so!«

»Ali so se uredila vsa vprašanja?«

»Da, urejena so! O podrobnostih ne morem ničesar povedati!«

»Ali greste v Topolo?«

»Sedaj grem v maršalat,« je dejal Vukičević, »da vidim! Potem bomo videli, če bom moral odpotovati.«

Ko je bil popoldne Vukičević obveščen o Srskičevi ostavki, je ne glede nato ob 4. uri odpotoval v Topolo.

Iz njegove okolice smo zvedeli, da je on krepko odločen, ne glede na to novo dejstvo izklopiti od kralja volilni mandat za svojo

vlado, ki bi se imela rekonstruirati z raznimi osebami iz vrst radikalov, eventualno iz demokratske zajednice. Ni izključeno, da ne bo poskušal pridobiti za svojo volivno vlado tudi kako drugo stranko.

Okolica predsednika vlade je optimistično razpoložena. Misli se, da ne more imeti delna kriza, ki je nastopila z ostavko Milana Srskiča, nobenega negativnega upliva na nadaljnji razvoj položaja, marveč nasprotno, da je ravno ta delna kriza povod, da se mora položaj energično preiskati in razčistiti.

Demokrati so s tem razvojem posebno zadovoljni. Po njih mnenju bo imel Vukičević z današnjo avdienco uspeh.

Na drugi strani pa je centrum prepričan, da bo delna kriza, katero je izzval M. Srskič, imela za posledico krizo celokupne vlade. Z ozirom na to stavljajo oni največje nade na nadaljnji razvoj po krizi vlade.

Predsednik radikalne stranke, Aca Stanojević, ki se še vedno mudi v Belgradu, je sklical v Belgrad vse člane glavnega odbora. Po njihovem prihodu se bo vršila seja glavnega odbora radikalne stranke. Na tej seji se bo zavzelo stališče k vsem perečim vprašanjem, predvsem stališče nasproti Vukičevićevemu kabinetu. Misli se, da bo tudi glavni odbor radikalne stranke, v katerem imajo pašičevci večino, obsodil Vukičevićevo delovanje kot škodljivo za enotnost radikalne stranke in da bo pozval ljudstvo na energično borbo za enotnost radikalne stranke in proti Vukičevićevim intencijam.

r Belgrad, 14. junija. (Izv.) Ob 9 zvečer se je predsednik vlade nenadoma vrnil iz Topole. Časnika-jem, ki so ga obkolili, je izjavil, da mu je kralj ob priliki današnje avdience podpisal ukaz o velikih županah in okrajnih glavarjih. Dalje je sprejel Srskičevo ostavko. Zastopnik ministra za pravosodje in zastopnik ministra za vere je postal minister brez portfelja dr. Ninko Perić. Nadalje je Vukičević izjavil, da bo ukaz o razpustu skupščine in razpisu volitev tekom jutrišnjega dneva podpisan in da bo on jutri znova odpotoval v Topolo.

r Belgrad, 14. junija. (Izv.) Sprejete Srskičeve ostavke je presenetilo vse kroge z ozirom na njegov izjemni položaj v vseh dosedanjih vladah. Misli se, da se je s tem končno veljavno začrtala linija bodoče vlade, katera bo prišla do izraza pri volitvah in pri kandidaturah za narodne poslance. Dr. M. Srskič je sam izjavil Vašemu dopisniku, da je podal ostavko z ozirom na to, ker se je povsem solidiziral z bivšim predsednikom vlade Nikolo Uzunovićem in Božo Maksimovićem in da je vedel, da bodo volitve, in da ni hotel s svojo ostavko delati kakšne posebne krize.

Ukaz o rekonstruirani volivni vladi podpisan?

r Belgrad, 14. jun. ob 24. uri. (Izv.) Pozno zvečer so se iz okolice predsednika vlade razširile vesti, da je predložen in baje tudi že podpisan ukaz o rekonstruirani volivni vladi. Glasom teh vesti, ki jih po svoji časnika-jski dolžnosti registriramo, bi bila volivna vlada sestavljena takole:

Predsedstvo in notranje zadeve: Velja Vukičević;

zunanje zadeve: dr. Voja Marinković;

vojna in mornarica: general Hadžić;

prosveta: Peter Obradović, dosedanjí pomočnik v tem ministristvu;

finance: dr. Boža Marković;

minister brez portfelja in zastopnik min. pravde in ministra ver: dr. Ninko Perić;

pošta in brzojav: Vlačko Kocić;

narodno zdravje: dr. Aleksander Savić;

šume in rude: dr. Kosta Kumanudi;

javna dela: dr. Ilija Šumenković;

socialna politika: Aleksander Miović;

izenačenje zakon.: dr. Grga Angjelinović;

promet: general Milosavljević;

trgovina in industrija: dr. Mehmed Spaho;

agrarna reforma: dr. Nikola Andrić;

poljedelstvo: Svetozar Stanković;

r Belgrad, 14. junija. (Izv.) Kakor se iz okolice predsednika vlade Vukičevića poroča, je na današnji avdienci v Topoli predložil kralju motiviran predlog za razpust narodne skupščine in za razpis novih volitev. V motivaciji Vukičević predvsem navaja dej-

stvo, da je rad težkih razmer in nesporazumljenj v radikalni ter demokratski stranki in z ozirom na to, da so nekatere stranke, kakor n. pr. samostojni demokrati in radičevci, bojkotirali vsako stvarno delo v narodni skupščini, potrebno, da se zastopstvo ljudstva nanovo izvoli. Kot dan volitev označuje predsednik vlade 4. september. Po istih informacijah naj bi bil ta ukaz jutri podpisan in objavljen v »Službenih novinah«.

Belgrad, 14. junija. (Izv.) Kar se tiče današnjega ukaza glede velikih županov, se v vladnih krogih zatrjuje, da gre za spremembo 12 velikih županov. Kar se obeh slovenskih velikih županov tiče, se vladni krogi niso definitivno izjašnjevali in se zdi, da je v Sloveniji ostalo vse pri starem.

Popolen prelom z Albanijo.

r Belgrad, 14. jun. (Izv.) Danes so se izročili potni listi albanskemu poslaniku Cena begu in osebju albanskega poslanništva. Okrog 1 popoldne je zunanji minister dr. Voja Marinković sprejel Cena bega. Ker do tega časa albanska vlada še ni dala zadovoljivega odgovora, ga je zunanji minister obvestil, da so se odnošaji med obema državama popolnoma prekinili in da bo njemu in osebju albanskega poslanništva izročil potne listine.

Pri odhodu iz zunanjega ministristva je Cena beg izjavil na vprašanje časnika-jev sledeče:

»Nadejam se, da bom do tistega trenutka, ko bom vstopil v vlak, vendarle dobil dovoljen odgovor od svoje vlade. Jutri zvečer bom potoval preko Sarajeva v Dubrovnik, kjer bom ostal nekaj časa.«

Obenem z njim potuje tudi ostalo osebje poslanništva. Na ta način so se odnošaji med obema državama končnoveljavno popolnoma prekinili.

Kakor smo poročali, bo prevzel varstvo nad poslopjem albanskega poslanništva papeški nuncij Pellegrinetti. Istočasno je zunanje ministristvo izdalo vsem našim konzulatom v Albaniji naredbo, da takoj zahtevajo potne listine in se povrnejo v Belgrad.

Seja načelnikov parlamentarnih klubov.

r Belgrad, 14. jun. (Izv.) Danes dopoldne od 11 do 12 se je vršila seja načelnikov parlamentarnih skupin, kateri je predsedoval Trifković. Prisostvovali so: dr. A. Korošec, Ljuba Davidović, Ilija Mihajlović, dr. Ante Trumbić, dr. Šefkija Behmen, dr. Nikola Drljević, dr. Nikola Nikić in dr. Gregor Žerjav. Zunanji minister dr. Voja Marinković je na tej seji obvestil načelnike o zunanje-političnem položaju naše države.

Za vinogradnike, oškodovane vsled mraza.

r Belgrad, 14. junija. (Izv.) Sredi meseca maja je slana v Sloveniji uničila mnogo vinogradov oz. letošnjega pridelka. Ker nekatere davčne oblasti niso hotele sprejeti prijav vinogradnikov, ako škode niso cenili okr. ekonomiji, je poslanec Franjo Zebot danes interveniral v fin. ministristvu, da se morajo davčne oblasti ozirati na vse prijave škode, ki jo je povzročila slana. Vinogradniki, ki so šele sedaj opazili škodo, ko na poganjkih ni sadu, naj škodo takoj prijavijo. Finančna delegacija in davčne oblasti bodo dobile potrebna navodila.

Za železničarske upokojeence.

r Belgrad, 14. junija. (Izv.) S 1. aprilom se je v Sloveniji upokojilo 111 železn. uradnikov in poduradnikov. Prizadeti so zaprosili po ljubljanskem železniškem ravnateljstvu za akontacijo, dokler se pokojnine ne uredijo. Ravnateljstvo je že aprila meseca poslalo akt glavnemu ravnateljstvu, upokojeenci in njih družine pa so že 2 in pol meseca brez vseh sredstev. Posl. Franjo Zebot je urgiral ureditve te zadeve v finančnem oddelku glavnega ravnateljstva državnih železnice. Akti se te dni rešujejo. Prizadeti bodo prihodnje tedne dobili akontacije in pokojnine po ljubljanskem ravnateljstvu.

Spominjajte se
Podpornega društva slepih,
Ljubljana, Wolfova 121

Napetost med Rusijo in Poljsko.

Zaradi umora ruskega poslanika v Varšavi Vojkova so med Poljsko in Rusijo nastali precej napeti odnosi. Poljska je takoj po umoru Vojkova izrazila Rusiji svoje obžalovanje ter je vse storila, da umor obsodi ter kaznuje. Vendar je sovjetska vlada poslala Poljski noto, v kateri zahteva za umor zadoščenja. Na to rusko noto je odgovorila poljska vlada zelo prijateljsko. Ton poljske note je bil tak, da jo je rusko časopisje prijazno sprejelo. Tembolj je evropsko javnost presenetila vest, da je sovjetska vlada poslala poljski novo noto, v kateri nenavadno ostro zahteva, da se ji dajo garancije, da se likvidirajo vse protisovjetske organizacije in osebe v Poljski ter da se kar vnaprej prepreči novi atentati.

Na to novo sovjetsko noto bo Poljska odgovorila te dni, ne da bi se spuščala v podrobnosti sovjetske note. Poljska vlada zahtev sovjetske note ne more sprejeti, ker bi jih mogla izvesti le na tak način kakor ga je pokazala sovjetska vlada z usmrčitvami v Moskvi. Ker pa Poljska zahtev, stavljenih v sovjetski noti tudi noče odkloniti, da ne da povoda za hujše konflikte, bo odgovorila le splošno, da je Poljska pripravljena vse storiti, kar je mogoče, da se atentat ne ponovi več. Poljsko časopisje je nad tonom sovjetske note silno ogorčeno ter izjavlja, da sovjetska vlada s svojim nastopom dokazuje, da ji prijateljski odnosi med Poljsko in Rusijo niso nič mari.

Morilec Vojkova Koverda bo v sredo oddan sodišču.

Dr. Č.: Češkoslovaški Nemci za sodelovanje.

Praga, 14. junija 1927.

Danes je sprejel pravosodni minister prof. dr. Mayer-Harting vašega dopisnika in mu dal naslednji intervju:

»Govori se o aktivistih in pasivistih med tukajšnjimi Nemci. Kako je, gospod minister Vaše stališče?»

»Mi nemški aktivisti smo češkoslovaško državo sprejeli kot historično dejstvo, smo za sodelovanje pri vodstvu države in smo prepričani, da le na ta način priborimo Nemcem enakopravnost. Naš cilj je gotova samouprava, predvsem v kulturnih in šolskih zadevah, v splošnem pa biti v vladi; mi vidimo pravic države le v zadovoljnosti vseh narodov. Nemške stranke so dedinje stare Avstrije; zato imate pri nas isto razvrstitev kot v Avstriji ali Nemčiji. Za sodelovanje so sedanje vladne, t. j. kršč.-socialna, nemška agrarna in obrtna stranka. Med aktiviste lahko tudi prištevam nemške socialne demokrate, le da so oni strogo proletarska razredna stranka. Nemški nacionalisti in nacionalni socialisti so pasivist, ostanejo torej še nadalje pri negaciji obstoječega stanja.»

»Kako je, gospod minister, vplival Vaš vstop v vlado na volivstvo?»

»Naš korak so volivci pozdravili. Ni se sicer vse naenkrat spremenilo, a naš položaj se obrača postopoma na bolje. Če vzamem specijelno moj resor, t. j. pravosodno ministrstvo, smo mi od nekdaj videli v njem relativno najobjektivnejši faktor. Da je bila nekaj časa ukinjena neodstavljivost sodnikov, je bila stvar uprave; sedaj so sodniki ustavno in po zakonu nedotakljivi. Faktično so nemška ozemlja zasedena od nemških sodnikov. Obstoj pa zakon, ki določa, da, kjer je manjšina 20 odstotna, se uraduje in izdajajo sodni akti dvojezično, kjer pa 66 odstotna, se morajo izdajati sodni odloki le v enem jeziku. Stanje ni idealno, a upamo, da se bo postopoma obrnilo na bolje.»

Specijelno Vaš resor: Trpite, g. minister še vedno na pomanjkanju sodnikov?»

»To se ne more trditi. Naraščaj sodnega osebja je zadovoljiv. A problem je v tem, da Slovaška zahteva svoje ljudi, jih pa nima dovolj na razpolago, naši ljudje se pa za Slovaško ali podkarpatsko Rusijo ne marajo odločiti.»

»Ostanete v vladi?»

»Osnova, kot sem že dejal, je naš aktivizem, to je stremenje za sodelovanjem. Ko še nismo bili v vladi, smo glasovali za carinski zakon, čeprav je bilo to proti našemu programu. Sedanja vladna koalicija, tako upamo, ostane. Volitev predsednika itak ni bila nikdar v programu vladne koalicije in se je torej vsaka stranka lahko svobodno odločila za in proti Masaryku. Sedanja vlada je dokazala, da je zmožna dela. V nekaj mesecih smo izvedli voj. reorganizacijo, sprejeli veliko davčno reformo; te dni bo sprejel zakon o reformi uprave. Razmere se torej ravno pod sedanjo koalicijo vidno konsolidirajo. Samočeški režim bomo vedno zmetali, vodili proti njemu, če bo treba, tudi najostrejši boj. Sicer pa so razmere danes druge. Komunizem se je razvil sam v škodo socialne demokracije, ta pa je narod s svojim delom razočarala; zato so protisocialistične stranke pri zadnjih volitvah ogromno pridobile. Ta pojav opazujete lahko tudi drugod. Povrnitev starih režimov je torej zelo dvomljiva.»

»In Vaša mednarodna orijentacija?»

»Mi vodimo mirovno politiko; smo za mir med sosedi. Povsem naravno pa je, da veljajo naše simpatije izmed sosednjih držav v prvi vrsti Nemčiji in Avstriji. Glede priključitve Avstrije k Nemčiji se oficijelno seveda ne morem izjaviti; mislim pa, da je strah pred tem korakom pretiran, stvari sami pa da se pripisuje prevelika važnost. Iz naše mirovne politike logično sledi, da priznamo tudi Društvo narodov.»

Kongres mednarodne zveze krščanskih nameščencev.

Dne 10. t. m. se je v Amsterdamu otvoril 3. kongres mednarodne zveze krščanskih nameščencev. Zastopanih je bilo 100 delegatov iz Belgije, Nemčije, Holandske, Francije, Avstrije in Češkoslovaške. Predsednik Habermann iz Hamburga je povdaril, da mednarodni kongresi pač nimajo čudodelne sile, da bi izboljšali socialni položaj. Dajo pa inicijativno, da se socialno stanje regulira po posameznih državah. Na dnevnem redu kongresa je: starostna preskrba ter omejitev dotoka v poklic.

Socialdemokracija zoper akademsko svobodo.

Na dunajski univerzi je zadnje dni prišlo do pretepev med dijaštvom, pretepev, kakršne je ta stara univerza doživela že stotine. Topot so se spopadli marksisti in židje na eni ter nacionalci na drugi strani. Policija ni smela posredovati, ker po statutih univerze je rektor edina oblast na akademskih tleh. To načelo je celo stara cesarska vlada vedno rešpektirala. Sedaj pa, ko so bili tepeni marksisti, je socialistični dunajski župan, ki je obenem deželni glavar, izdal odlok, v katerem se policiji naroča, naj takoj udre na univerzo, kakor hitro se nemiri na univerzi ponove. S tem je socialistični župan podrl tisto staro akademsko svobodo, pred katero je celo reakcionarna avstrijska vlada imela rešpekt.

Za francosko-nemško zvezo.

Paris, 13. »Soir« prinaša v članku »Izpraznitev Porenja« tudi sledeče važne misli: Prihodnji vojni je mogoče postaviti nasproti le eno oviro. Ta je francosko-nemška zveza. Oba naroda, združena, kakor bi po logiki zgodovine morala biti, bi bila močna dovolj, da bi mogla vsem vsiliti svojo mirovno voljo. Ta zveza pa je nemogoča, dokler francoske čete stoje v Porenju. Hitro in popolnoma izprazniti Porenje — to je zapoved jasne uvidevnosti in pameti. Gre za blagor stare Evrope, gre za ogroženi mir. Francija, ki hoče mir, bo z veseljem pozdravila odhod svojih čet iz Porenja.

Kri v Rusiji.

Berlin, 13. junija. Iz Blagoveščenska poročajo, da je bilo tam usmrčenih 5 članov protirevolucionarnih organizacij. Obdolženi so bili, da so po nalogu bivšega velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča vodili monarhistično agitacijo med Kazaki ter hujskali proti sovjetski vladi. — Tudi v Čeljabinsku je bil ustreljen bivši častnik bele garde. — Tudi iz Tiflisa in Vladivostoka poročajo o številnih usmrčitvah. V Tiflisu je bilo obsojenih na smrt več uglednih Gruzinov.

Moskva, 13. junija. Nov atentat na vodilno osebnost sovjetskega sistema se je izvršil v Bici blizu Moskve. Umrjen je bil Vladimir Turov, član komunistične akademije.

Beg iz Italije.

Paris, 13. junija. Iz Bastije na Korziki poročajo, da je tja prispel bivši italijanski delavski minister Labriola. Na motornem čolnu je odplul iz Neapolja ter snoči prispel na Korziko. Labriola izjavlja, da mu je pod fašisti nemogoče živeti v Italiji, posebno pa ne v Neaplju, kjer je prej bil poslanec in župan. Preko Pariza namerava odpotovati v Ameriko ter tam ostati.

ITALIJANSKI KOMENTARJI O NAŠI NOTI DRUŠTVU NARODOV.

Milan, 14. junija. (Izv.) Ves italijanski tisk se bavi z jugoslovansko noto glede konflikta z Albanijo, ki je bila izročena Društvu narodov. Komentariji so sestavljeni v tem smislu, da hoče jugoslov. vlada izzvati razpravo o celotnem albanskem vprašanju, torej tudi o tiranski pogodbi. Ta poskus pa se ne bo posrečil. Rimska »Stampa« objavlja razgovor z nekim italijan. diplomatom v Zenevi: »Spraviti nam tapeto albansko vprašanje,« je izjavil diplomat, »pomeni, spraviti v razpravo ves albanski sestav, vzbuditi sršenovo gnezdo Macedoncev in drugih elementov, ki komaj čakajo na priliko, da bi lahko delali nered. Noben inteligenten državnik se ne bo podati v nevarnost in motiti Balkan. Iz tega sledi, da so hoteli biti Jugoslovani preveč prebrisani in pritisniti na gumb za napad.»

ZNIZANJE NAJEMNINE V ITALIJI.

v Rim, 14. junija. (Izv.) Na današnji seji se je min. svet bavil s stanovanjskim vprašanjem z ozirom na revalutacijo lire in splošno stanovanjsko krizo. Odobril je ukaz, ki vsebuje naslednje omejitve stanovanjske kup-

čije, ki je bila dosedaj svobodna: Od dneva, ko stopi novi zakon v veljavo, se ne sme zvišati stanarina ne za stanovanja, ne za nove lokale. Od 1. julija dalje ne sme za stanovanja, ki so bila zgrajena pred 1. januarjem 1919 in ki ne sestojijo iz več kakor iz 5 sob, znašati najemnina več kot 4 kratno najemnino iz leta 1914. Ako znaša več, se mora znižati do te mere, in sicer brez ozira na to, ali se je najemnik medtem menjal. Dalje se najemnina za ne več kakor 5 sob, katero stanovanje se je zgradilo po 1. januarju 1919, zniža za 15 odstotkov. Od istega dneva dalje se najemnina za stanovanje iz več kakor 5 in ne več kakor 8 sob, zniža za 10 odstotkov. Najemnina za trgovske in druge lokale se zniža za 10 do 20 odstotkov, najemnina za trgovine z jestvinami pa za 20 odstotkov. Vlada je bila prisiljena izdati v tej zadevi zakonite odredbe, ker se hišni gospodarji niso držali sklepov osrednje organizacije hišnih posestnikov v Milanu, ki vsebuje v glavnem iste temeljne določbe.

ITALIJA VABI TUJCE.

v Rim, 14. junija. (Izv.) Prometni minister je izdal odredbo, s katero se izdatno znižajo prevozniki tarife za posetnike italijanskih kopališč. Znižanje se nanaša na posameznike in pa cele družine.

POSVETOVANJA V ZENEVI.

v Zeneva, 14. junija. (Izv.) Zastopniki Anglije, Francije, Italije, Nemčije, Japonske in Belgije so se danes sestali na daljši razgovor, v katerem so podali svoja mnenja o svetovnem političnem položaju. Posvetovanja se bodo jutri še nadaljevala.

DAUDET BO POMILOŠČEN.

v Pariz, 14. junija. (Izv.) Na današnji seji ministrskega sveta, ki se je vršila dopoldne, so se ministri razgovarjali tudi o slučaju Daudeta. Notranji minister bo najbrže predložil predlog na pomilostitev, da se tako razburjenje, ki je nastalo med pristaši »Action française«, pomiri.

BELA KUN OBOLEL.

v Dunaj 14. junija. (Izv.) Po vesteh iz Moskve je bivši sovjetski diktator na Ogrskem Bela Kun zbolel. Zdravniki so ugotovili paralizo in je bil oddan v zdravlilišče. Sovjetski krogi to vest drže tajno, vendar se resničnost potrjuje po privatnih sporočilih.

Moskva 1927.

Pod tem naslovom razpravlja v »Neue Zürcher Zeitung« o današnji Rusiji neki očitno dober njen poznavavec, ki ve osvetliti boljševizem zlasti z njegove psihološke strani. Zanimivo je, kaj pravi pisec o ruskem delavcu.

V Evropi je še vedno splošno razširjeno mnenje, da je rusko delavstvo istovetno s komunizmom, to se pravi, da je po večini komunistično. To pa nikoli ni bilo in tudi danes ni, dasi se v zadnjem času pojavlja močno zbiranje delavstva okoli komunistične stranke. Tisti bi se pa v drugič zmotli, ki bi si ta razvoj razlagali kot zmago leninizma, v čegar znamenju se to gibanje vrši. Komunistična stranka, ki se z rokami in nogami brani proti temu burnemu navalu novih pristašev, ve, kaj dela. Kajti v isti meri, ko je naraščalo število boljševikov na stotisoče, se je naravno razblinil prvotni fanatizem in idealizem, in danes se smatrajo za prave boljševike samo še stari veterani iz Ljeningovih emigracijskih let; samo ti še veljajo za zanesljive. Delavske mase, ki danes trkajo na vrata, pa sploh nimajo nobenih boljševističnih idealov v glavi. Te ljudi žene v okrilje vladajoče stranke gola spekulacija na razne ugodnosti, ki si jih s tem pridobijo, kakor n. pr. pri stanovanju, železniški vožnji, šolanju otrok itd. Predvsem pa igra tu veliko vlogo oblastniželost. Boljševizem sam na sebi nima privlačne sile, pač pa njegova ideologija oblastnosti. Zato jetudi izgled neštevilno malih trinogov ali takih, ki bi to radi bili. Posebno se to kaže pri naraščanju, pri delavski mladini, ki jo vzgajajo k zatiranju nasprotnih razredov, pravzaprav pa samo k oboževanju zatiranja in nasilja sploh.

Sovjetski vladi pa ta razvoj že povzroča dovolj skrbi. Ona ve, da je tisto navdušenje, ki je delavstvo spodbujalo, že davno proč in ona se boji, da je s tem tudi oslabljen odpor proti eventualni zmagoviti protirevoluciji.

Člankar se v nadaljnjih izjavanjih vprašuje, česa se ima boljševizem bati? Ruski fašizem se je kljub raznim poizkusom v tej smeri izkazal kot fantom, monarhizem kot tak je pokopan; take protirevolucije so popolnoma nemogoče. Če se hoče brez sentimentalnosti gledati v bodočnost, se mora priznati, da ni skoro nobenega izgleda na kako izpremembo sistema. Tudi lastne »opoziceje«, čeprav povzročajo včasih dokaj prahu, v Moskvi ne jemljejo preveč resno, in ko bi ne šlo za zaslužne revolucionarne borbe, Ljeningove sode, bi bila cela ta kampanja že zdavnaj likvidirana. Stalim je priznani vodja, ki se odlikuje bolj s svojo energijo, kot s širokim razumom, Trockijev renomé pa je že popolnoma obledel.

V primeri s težavami, ki jih je imel so-

Tabor na Limbarski gori pri Moravčah.

Vsej bližnji in daljni okolici naznanjamo, da bo v nedeljo 19. junija na Limbarski gori pri Moravčah VELIK LJUDSKI TABOR, in sicer ob 11 dopoldne. - Govorijo poslanci in drugi. Vabimo k obilni udeležbi.

vjetski režim v svojih prvih letih, so današnje zelo majhne. Zato so pa tudi živci vladajočih mož obrabljeni, tako da se ti možje danes lažje spotaknejo ob malenkostih kot pa prej ob velikih odločitvah. Sploh je ves ta konglomerat slabega gospodarjenja, utrujenosti in nesigurnosti vzrok, da se nervoznost stopnjuje do najvišjih uradnih in strankinih mest in da je mesto enotnega mnenja, trdnega vladnega kurza zavladala politika od enega dne do drugega... Složnost med voditelji se je zrahljala. In kdor stoji v notranjem obroču vladnega aparata, srečava nezaupljivost in sovravnost med vodilnimi sodrugi. Člankar ugotavlja, da je notranji razkroj sicer tu, da pa je po drugi strani toliko visoke inteligence in iznajdljivosti na vodilnih mestih, da je vsako pričakovanje zrušitve sedanjega režima iluzorno. Slutijo polom, on je mogoč, toda v Rusiji se je svet odvadil prorokovati gotove termine.

Shodi SLS

Sv. Primož na Pohorju. V nedeljo dne 12. t. m. po službi božji se je vršil tukaj dobro obiskan javen shod SLS, na katerem sta poročala oblastni poslanec g. Josip Stabej o političnem položaju in delovanju oblastne skupščine, tajnik g. Tom. Ovčar pa o bližajočih se občinskih volitvah in organizaciji SLS.

Katoliški svet

Sediv:

Jubilej metropolita Roppa.

Te dni obhaja 25letnico svojega škofovskega posvečenja nadškof mohilevske nadškofije, ki ima svoj sedež v Petrogradu. Kdo izmed udeležencev zadnjega velehradskega kongresa se ne spominja silovlasega metropolita Roppa, njegove častitljive brade, drobne postave in njegovih izredno bistrih drobnih oči? Velik del usode kat. Cerkve v Rusiji je spojen z njegovo osebo.

Narodil se je 2. decembra v Liksnu blizu Dvinska. Ko je končal pravo na vseučilišču v Petrogradu, je stopil v Kovnu v kat. bogoslovje. Svoje bogoslovne študije je nadaljeval v Inomostu in Freiburgu. V dušnem pastirstvu je pokazal veliko požrtvovalnost in spretnost. Zato ga je papež Leon XIII. prve dni junija leta 1902. imenoval za škofa tiraspolske škofije s sedežem v Saratovu, prihodnje leto pa za vilnskega škofa. V Vilnu je razvil živahno delavnost. Sam je imel verska predavanja za izobražence in se udeleževal v dobrodelnih društvi. Zgradil je semenišče, kar je zahtevalo pod rusko vlado izredno mnogo žrtv in tečaj. Ko je po ruski revoluciji leta 1905. začela vlada popuščati in je izdala 15. aprila ukaz, ki je dovoljeval tudi v nepoljskem ozemlju kat. vero, je dobro izkoristil to priliko. Vedel je, da bo vlada ta ukaz kmalu ukinita, kar se je čez tri mesece tudi res zgodilo. Kljub velikim oviram carske vlade je omogočil, da so se v tem kratkem času lahko vrnili v kat. Cerkve desetisoč, ki jih je caristična vlada prej prisilila v pravoslavlje.

Revolucija leta 1905. je prinesla tudi dužno (parlament). Ropp je spoznal važnost teh volitev in je osnoval »Kat. konstitucionalno (ustavno) stranko«, ki ga je izvolila za poslanca v petrogradski parlament. Leta 1907. ga je vlada pregnala iz Vilne in ga internirala v vitebski guberniji, kjer je prebil zapučen deset let. Svoboda mu je zasijala šele po revoluciji Kerenskega leta 1917. Kmalu nato ga je papež Benedikt XV. imenoval za mogilevskega nadškofa. Ze 29. aprila 1918 pa so ga boljševiki vrgli v ječo in ga obsodili na smrt; rešila ga je poljska vlada v zameno za boljševiške ujetnike. Koncem novembra 1919 so ga boljševiške oblasti izgnale čez rusko poljsko mejo.

Nadškof Ropp je Poljak latinskega obreda. Vendar pa je bil tudi proti drugim narodnostim pravičen. Leta 1917. je celo izdal ukaz, da naj beloruski kat. duhovniki podučujejo ljudstvo v beloruskem jeziku. Zato je priljubljen tudi pri kat. Belorusih. Ob njegovem jubileju ga je razveselil sv. oče z lastno-ročnim pismom in z naslovom asistenta papeškega prestola.

I. PROPAGANDNA RAZSTAVA

GRAFIČNIH IZDELKOV
V MARIBORU
16.—19. VI.
1927

ČITALNICA MALA KAZINSKA DVORANA
ŠTUD. KNJIŽNICE

Kaj se godi doma

Jubilejne slavnosti Cecilijinega društva.

Osemnajst Slovencev, ki so leta 1876. prispevali obnemu zboru Cecilijinega društva v Gradcu, je takoj naslednje leto že ustanovilo za Slovence lastno društvo, ki je imelo svoj prvi občni zbor ravno 14. junija leta 1877. Odtlej pa do večerajnjega obnega zbora je poteklo petdeset let, kateri jubilej se je slavil dne 13. in 14. t. m. v Ljubljani.

KONCERT V FRANCISKANSKI CERKVI.

Na predvečer jubilejnega dne se je vršil v frančiškanski cerkvi koncert Sattnerjevega zbora. Pred polno cerkvijo je zbor pod vodstvom predsednika Cecil. društva samega, o. H. Sattnerja izvajal v poldrugournem koncertu program: Premrl, evharistična pesem št. 7, Kauf, Balada sv. Frančiška, Beethoven, Sanctus in Benedictus iz C-maše, dr. Kimovčeva Večerno, dr. Bunčeva Spomni se, Sattnerjevo Marija kako si lepa in I. B. Foersterjevo Stabat mater (s slov. besedilom). Zelo lepo so učinkovale Premrlove preproste, pa izrazita dr. Kimovčeva mehka, občutena in dr. Bunčeva deklamatorična vznemirna skladba. Velik vtis je napravila dramatskoilirski Sattnerjeva Marija, kako si lepa, najtežji in najdaljši skladbi sta pa bili Beethovnov Sanctus in Benedictus in Foersterjeva Stabat. Prva, refleksivno prečutena v Beethovenskem duhu globoka in mogočna skladba, ki iz dramatske razgibanih viškov pada v skrivnostno zamaknjeno čuvstvo, kakor da je svet izpel navdušenje nad stvarstvom, in, ko mu je zmanjkalo besed — slonil v tihi, skrivnostnem zamaknjenju na kolena — te skladbe ne bomo zlepa pozabili! Foersterjevo ogromno delo na tragično Mater je ekspresivno, dramatska mesta se menjajo z lirsko barvitimi v ogromno vez — dokaj truda sta zahtevali skladbi od izvajalcev, znanja in muzikalnosti od vodje! No, častno je zbor rešil naloge, kljuboval tudi silnim sopranskim višavam in instrumentalni, manj pevni strukturi Beethovnevega dela, izčrpal čustvene vrednote Foersterjevega dela povsem. Čestitamo vodji in zboru! Koncert je bila lepa uvertura slavnostim.

PONTIFIKALNA SV. MAŠA.

V torek, dne 14. t. m., na jubilejni dan, so se slavnosti začele s pontifikalno mašo v stolnici, katero je odslužil bivši predsednik društva in bivši urednik »Cerkvenega Glasbenika«, škof dr. Karlin.

Pri maši so se izvajale dr. Milnar-Cigaletova Pesem v čast sv. Ceciliji, koralni introit, potem pa. Stanko Premrlova grandiozna, religiozna čuvstva polna instrumentalna Maša sv. Jožefa. Delo je najlepši dokaz, da je i moderna skladba lahko globoko religiozna, kar se je zadnja leta čisto v teoriji podvomilo. Graduale je bil Foerster (Os tusti), sledi je efekten, slovesen Rud. Wagnerjev instrumentalni Iubilate Deo. Končno izvajani skladbi, Premrlova Sem kakor oljka in dr. Kimovčeva instrumentalna Tebe Boga hvalimo, ki v kratkem izide, sta pa pokazali morda še bolj kakor vse ostale pri slovesnosti izvajane skladbe vao umetnostno višino naše cerkvene glasbe koncert petdesetletnega cecilijanskega dela. Prva je znana že iz objave, mojster, ki je vzgojil našo močno, kvalitetno cerkvenoglasbeno moderno šolo, ki v prosvetni glasbi nima nobenih analogij, so je v njej dal v vsej karakterističnosti. Še ne bžila, dr. Kimovčeva instrumentalna Tebe Boga hvalimo vsa diha slovesno razpoloženje, traja kakih deset minut. V glavnem je, stilistično označeno, moderno kontrapunktična umetnina, v kateri učinkovito kontrastirajo harmonski pestra, slikajoča mesta z monodično ekspresivnimi (kakor n. pr. Usmili se nas na ležečem tonu).

V glasbeno-umetnostnem smislu moramo beležiti, da je 50 letno cecilijansko delo pokazalo z izvajanimi skladbami pri tej priliki sijajen višek, vreden vsega, kar se je med tem časom ustvarilo na prosvetnem polju, če ne bi v nekaterih ozirih bilo treba delo naravnost višje staviti kompaktno, organizirano, z jasno začetnimi cilji delujočo cerkvenoglasbeno-produktivno obdobje!

SLAVNOSTNO ZBOROVANJE.

Po maši je bilo v knezoškofijski palači slavnostno zborovanje, pri katerem sta bila navzoča oboja gg. škola, dr. Jeglič in dr. Karlin, ki se šteta danes med najstarejše še živeče člane društva, kateremu sta bila ves čas močna opornika in podpornika.

Predsednik društva p. H. Sattner je imel na navzoče otvoritveni nagovor. Pozdravil je navzoča višja cerkvena dostojanstvenika, rektorja univerze dr. Lukmana, dekana teol. fak. dr. A. Ušeničnika, kan. Barleta, zastopnika zagrebškega Cecil. društva, višjega kapelnika dr. Čerina, ki je dal za slovesnost na razpolago svoj orkester, predsednika Glasbene Matice dr. Ravniharja, ravn. kons. Hubada, dr. M. Brumata iz Gorice, zastopnika stolnega kapitlja in stiškega opata, glasbenika kan. Ferjančiča iz Novega mesta, energičnega cecilijanca-borca, zlatomašnika A. Dolinarja (lučenskega), sklad. župnika J. Lavtžarja, zastopnike »Ljubljane«, »Zvona«, Pevske zveze itd.

Potem so govorili: gg. kan. Barle, ki je poudarjal, da imajo hrvatski cecilijanci v slovenskih svoj izvor, dr. Ravnihar, ki je naglašal kulturne skupnosti in soglasja med Matice in Cecil. društvom, kapelnik Gašperič, ki je naglasil ugodne učinke ljublj. C. D. v lavant. škofiji. Med drugimi je govoril tudi prof. M. Bajuk v imenu Pevske zveze, Učit. pev. zbora in Dr. učit. glasbe, ki je naglasil, da vsi sedanji prosvetni glasbeni uspehi bili mogoči šele, ko je stal temelj, ki ga je v tihi, požrtvovalnem delu postavilo cecilijanstvo.

Slavnostni govor je imel skladatelj, stolni kanonik, dr. Fr. Kimovec, ki ej, ob kratkem podano, izvajal te-le misli: Čeprav se je naš Cecil. pokret osnoval po nemškem vzorcu, je že takoj v prvih početkih pokazal slovensko srce. Tedaj je še šlo za to, ali je oseba, ali sploh narodno-individualna nota v glasbi cerkvi primerna ali ne. V prošnji je rešil motuproprio Pija X. od 22. novembra leta 1903. v tem smislu, naj vsak po svoje lahko poje v cerkvi. To so Slovenci takoj zadeli in slov. cecilijanec Foerster je to tako zadel, da so se Italijani (p. De Santi) ob njegovi Missa solemnisi — mahoma izpreobrili v — vsaj idejno cecilijance! Cecilijanstvo je bilo dolgo časa vodilno tako v cerkveni kakor v svetni glasbi. Velika je zasluga, posebno sedanjega gosp. knezoškofa, ki je znal talente odkrivati in ki nam je tako rekoč podaril napredek, ki je podprl našega svetnika Premrla in njegove vrstnike, ki danes vodijo vzgajajo in organizirajo.

Govornik se je dalje spomnil prvih pionirjev našega cecilijanstva, Foersterja, P. A. Hribarja, p. Hugolina, ki od tedaj edini še danes, hrast, stoji in veje umetnost. Omenil je dalje v razvoju »Cerkvenega Glasbenika« njegove zaslužne urednike: Gnjezdov, dr. Karlina, Foersterja in St. Premrla, ki so res, ne samo trdo delali, nego tudi iz lastnega gnutno žrtvovali za list.

Občni zbor je volil stari odbor nanovo. Predsednik ostane zaslužni p. Hugolin, tajnik je postal kat. Pintar, kooptiral se je v odbor še A. Dolinar. Vsi člani slavnosti so bili lepa manifestacija, slovesna, dostojna proslava. Koncert kakor slovesno mašo je obiskalo nepričakovano veliko prijateljstvo glasbe in cecilijanstva, organizistov in pevcev ter duhovnikov iz vse Slovenije. Pri slavnostnem zborovanju je bila dvorana knezoškofijske palače docela polna, razpoloženo slavnostno.

Dostojna proslava dostojnega in velikega dela!

»Orel« Krakovo-Trnovo

pride v nedeljo 19. junija ob pol 4 pop.

Javno telovadbo

na lastnem letnem telovadišču v Karunovi ulici štev. 14. :: Po telovadbi veselica.

Nemški avtomobilisti v Sloveniji.

Ugledni nemški avtomobilni klub »Allgemeiner Deutscher Automobilklub« je po svojih predsednikih gospodih Fritz in Kroth poslal te dni velikemu županu ljubljanske oblasti zahvalno pismo, ki bolj kot drugo osvetljuje globok in trajen utis njihovega polovanja po naših krajih. Pismo se glasi:

»Gospod veliki župan! Po končani inozemski vožnji našega kluba je podpisaneu predsedstvu prav posebna potreba, da se Vam kakor zastopniku prelepe slovenske pokrajine, ki smo jo prevozili, najudaneje zahvalimo za slovesen in prijateljski sprejem.

Prav posebno se Vam zahvalimo za Vaše izredno toplo in pristrčno pozdravno brzojavko, ki so je izročila sportnemu predsedniku Krothu na meji in ki je tvorila uvod nepozabnemu sprejemu v Vaši pokrajinski prelepi Sloveniji. Zahvaljujemo se nadalje presrečno za izvrstno organizacijo proge tako na cesti sami kakor v krajih in mestih, ki je zapustila pri udeležnikih naše vožnje kar najizvrstnejši utis in ki jo nismo v nobeni državi, ki smo jo prevozili, v tako odlični obliki opazili.

Naši udeležniki, ki jim bo bivanje v divni Jugoslaviji ostalo nepozabno, so le obžalovali, da niso mogli dalj časa ostati v tej gostoljubni zemlji. Uverjeni smo, da bode mnogo naših udeležencev, kakor hitro se jim bo nudila prilika, prišlo v Jugoslavijo za dalj časa, saj so tako navdušeno slavili lepoto in gostoljubnost Vaše zemlje.

Prosimo Vas, da blagovolite našo zahvalo sporočiti oblastvom, organizacijam in prebivalstvu Vaše dežele in upamo, da nam bo mogoče da v prihodnjem letu pri slični priložnosti zopet posetimo Vašo prelepo zemljo.

Z odličnim spoštovanjem. Predsedstvo splošnega nemškega avtomobilskega kluba Fritz l. r. predsednik, Kroth l. r. splošni predsednik.

Zasluženost odlikovanje.

Zadnje nedeljo popoldne se je vršila v Katoliškem društvenem domu v Slivnici pri Mariboru slovesnost odlikovanja upokojenega učitelja K. Pestevšek, ki vodi že 20 let slivniško posojilnico kot tajnik ter član načelstva, z redom sv. Save. Pevski zbor je otvoril slavnost s pesmijo v čast slavljenca, nakar je pozdravil v daljšem govoru domači poslanec g. Falež zastopnik vlade in vse navzoče ter orisal 40 letno delovanje slavljenca v župniji Slivnica na šolskem polju, osobito njegovo izvenšolsko delo. Okrajni glavar Iv. Poljanec je izvršil s primernim nagovorom dekoracijo. Gnjenev se je zahvaljeval slavljenec za poseljeno mo odlikovanje. Poslanec Vlado Pušenjak je opisal dobo združnega dela zadnjih 20 let, osobito vlogu slavljenca pri združnem pokretu. Pozival navzoče, večinoma učence slavljenca, da sledijo njegovemu vzgledu in mu ohranijo hvaležen spomin. Izrazil je odlikovancu častitke Zdravne zveze v Ljubljani ter mu izročil priznalno pismo iste kot centrale zdruge. Pevski zbor je zapel še par mičnih pesmic, udeleženci so častitali odlikovancu, nakar je bil končan oficijelni del slavnosti. Sledila je prsta zabava v gostilnah Lesjak in Lobnik, kjer so bile izrečene razne zdravice obitelji slavljenca in sodelavnikom pri združnem delu Lepa, velepomembna slavnost bo stala vsem udeležencem v neizbrisnem spominu.

Kongres slovenskih inženjerjev v Zagrebu.

V veliki dvorani Glasbenega zavoda v Zagrebu se je svečano vršil te dni kongres slovenskih inženjerjev in občni zbor Združenja jugoslovnskih inženjerjev in arhitektov. Zborovanjem so prisostvovali predstavniki oblasti, konzularni zbor in zastopniki gospodarskih organizacij zagrebških. Zborovanje je otvoril dne 12. t. m. inž. Ciril Savič, ki je pozdravil udeležence tudi v imenu predsednika vlade g. Velje Vukičevića. Po pozdravih zagrebškega župana in zastopnikov češkoslovaških, bolgarskih in ruskih inženerskih združenj je skupščina prešla na dnevni red.

Prvi referat je imel inž. B. Radenković, ki je splošno označil naloge inženerskega stanu na teh-

Previdnost
je baš pri kupovanju najbolj znanih proizvodov najbolj potrebna. Zato se mora vsak, kdor kupuje

Pyramidon
Originalne tablete
Mastisol-Fuchs

čuvali potvorb in paziti nato, da dobi vedno res prave tablete iz Hoechst v originalnem zavoju z zaščiteno znamko M.L.B.

nišem, kulturnem in nacionalnem polju. Inž. Dragotin Saja je poročal v položaju inženjerjev pred in po vojni ter ugotovil, da ni res, da bi pri nas že imeli nadprodukcijo inženjerjev, ampak je mogoče samo govoriti o invaziji in precejevanju tujcev.

Naslednji dan je kongres izbral novega predsednika inž. Avramoviča, počastil spomin umrlih tovarišev in sklenil, da se prihodnje leto vrši kongres slovenskih inženjerjev v Sofiji.

G. Novaković je pozdravil kongres v imenu ministra za javna dela in izjavil, da bo ministstvo delo in težnje kongresa in združenja v vsakem oziru podpiralo.

Inž. Božič je v obširnem poročilu razložil železniškogradbeni načrt, ki ga je odobrila vlada. Kongres je v resoluciji pozval vlado, naj načrt čim hitreje izvede v interesu našega gospodarstva. Kongres je posebej poudaril, da je progla Zagreb—Beograd brezpogojno potrebna takojšnje temeljite poplave.

Kongres je izvolil poseben odbor, ki naj izdelava načrt zakona o gradbah. Gradbeni direktor Ferić je obširno poročal o stanju cest v državi in nalogah, ki jih je na tem polju nujno treba rešiti.

Inž. Saja je govoril o izkoriščanju vodnih sil, inž. Ribič o elektrifikaciji vse naše zemlje, zlasti tudi železnice, inž. Momirovič o zaposlitvi tujcev v tehniški službi, inž. Ravasavlevič o zaščiti naslova inženjerjev in inž. Joca Obradović o zasebni praksi državnih inženjerjev, in materialnem zboljšanju položaja inženjerjev v državni službi. Vse referate bo priobčil »Tehniški list«.

Predsednik inž. Avramović je ob zaključku mogoč ugotoviti, da je na kongresu vladala popolna sloga in enodušnost, da je kongres v najkrajšem času rešil in predebatiral ogromno stvarino in pomeni kongres velik dokaz, kako idealna slovesnost vlada med slovenskimi inženjerji.

Med vzkliki: Živio kralj so se inženjerji razšli z zborovanja in si popoldne ogledali najvažnejše tehnične in industrijske naprave v Zagrebu.

II. Jugoslovanski abstinenčni kongres.

Ob 10 svečan sprejem na kolodvoru. (Reditelj: vodja: Kravos.) — Ob 16 otvoritev skupščine STM na Taboru. — Krako predavanje dr. D. D. Popovića: Pregled dela v zadnjih 20 letih. — Od 18 do 19 večerja. — Ob 19 pričetek dela sekcij na realki. — a) Sekcija saveznih odborov (dr. Kostić, dr. Vuković). b) Duhovniška sekcija (prof. Zarković). Referira: 1. župnik Mrkun: »Organizacija abstinentnih duhovnikov v Jugoslaviji«. 2. župnik Mrkun: »O delu abstinentnega duhovništva med narodom«. — c) Gospodarska sekcija (prof. Verbič). Referira: 1. Lindič: Smernice brezalkoholne produkcije. 2. Bančni ravnatelj E. Marković etc. d) Akademski sekcija (brat Cvetko Kristan), ustanovni občni zbor akademske podzveze Treznosti etc. e) Učiteljska sekcija (brat Herman Kmet, šolski vodja v Ribnici). Referira: 1. »Vzgoja mladine in naroda in alkoholizem« (Horvat ml.). f) Železničarska sekcija (Cerkvenik). g) Sekcija za bodoče delo (po izvolitvi). h) Zdravniška sekcija

Vrh tega obisplje skrbni oče malega sina še z drugimi nežnostmi. Ako zajoka, mu don Filomeno precej odvije plenice, sleče srajčico in ga maže z oljem.

»Kje te boli, srček moj?« ga vprašuje z otožnim glasom. »Zdaj zdaj bo dobro! Tako, tako; precej bo boljše!«

Ako jame malič z nožicami brcati, si don Filomeno takoj misli, da je nestrpiliv, ter veli dojilji:

»Vzemite ga, pa ga malo ujkajte! Strahovito je nervozen, dolgčas mu je!«

Don Filomeno je član nekega človekoljubnega društva. Odkar pa je doživel redko srečo, da je postal oče, ga ni bilo več na nobeno sejo.

Nekega dne pride k njemu predsednik tega društva in ga pozove, naj se tisti večer udeleži sestanka.

»Ne bo me, ker malega ne morem pustiti.«

»Ampak...«

»Razen tega pa je še en razlog, da ne prihajam na seje.«

»Namreč?«

»Kdor hoče biti član takega društva, mora po pravilih imeti vsaj dvajset in eno leto. Ta odstavek ne dopušča mojemu sinu, da bi hodil na seje. A tam, kjer ne sme biti moj sin, ne morem biti niti jaz...«

(Iz španščine prevel K.)

Luis Taboada:

Prvo dete.

»Imenitno bi bilo, ko bi naš sosed don Filomeno sam zadovoljno užival v svoji sreči, ki ga je doletela na stare dni, nas pa, druge stanovalce te hiše, pustil na miru,« so govorili sosede vzdihujoč.

»Tako je! Po dvajset in treh letih zakonskega življenja je dobil prvo dete, pa nam od dne do dne dela večje neprilike!«

»Odkar se je to otroče rodilo, si on izmišlja slednji dan kaj novega.«

»Gospod je prosil« — s temi besedami vas je običajno sprejela služkinja — »da bi tiše korakali po podu in da se za mizo ne bi ropotalo s krožniki in žlicami.«

»Pa ne, da bi bil kdo bolan?«

»Ni, ampak gospa je nekoliko utrujena. dete pa v tem trenutku spi.«

Don Filomeno, ki mu je poprej življenje potekalo v zavijanju cigaret in hranjenju kanarčkov, je opustil to velepomembno zanimanje ter se s srcem in z dušo predal svojim očetovskim dolžnostim.

Odhaja v kuhinjo, da bi videl, ali voda vre, ker je zdravnik priporočil, naj se otrok kopa v kamiličnem čaju; iz kuhinje v spalnico, da povpraša: »Je li vse v redu? Če ni prepiha?; iz spalnice na mostovž, da počaka doktorja, z mostovža pa na dvorišče, da razprostre plenice radi sušila, zakaj te toli nežne skrbi ne bi za ves svet poveril nikomur drugemu.

Prijateljice, ki prihajajo na obisk k srečni materi, sprejema don Filomeno v dvorani čisto na koncu hišnega krila.

»Ne zamerite mi, da vas semkaj vodim. Ampak ta soba je najbolj oddaljena od Anicotine spalnice.«

»Prav imate, prav imate,« odgovarja ena izmed gospa. »Kako gre otroku?«

»Hvala za vprašanje, zdrav je!«

»Tako rada bi ga videla!«

»Ko bi vi samo vedeli, kako je razumen in pameten ta mali nepridiprav!«

»Ah, ali res?«

»Kadar vidi, da mu mati spi, si vtakne prsti v usta, da ne bi jokal.«

»Kaj ne poveste!«

»Mene pa pozna že popolnoma dobro. To je krvna zveza, veste... Pokažem vam ga drugič, ker danes je malo truden. Sinoči se mu je, mojemu angelčku, nekoliko poslabšalo. On seveda ne ve, kdaj je zadosti, mati pa mu je dala toliko sesati, da si je preobložil želodec. Ampak, vidite, to bo malemu porednežu služilo kot izvrsten nauk za drugič.«

»I kajpada!«

»Razen tega je včeraj neki nesramnež

iz sosedstva nekoliko ur pihal na trobento, tako da je malčka od tega zaboleta glava. Danes ga zatožijo policiji. Potrebno je, da se ta melopridnež ostro kaznuje. Trikrat sem ga prosil, naj neha, pa me ni maral niti slišati. Recite mi, ali ste vi v svojem življenju naleteli na drzejšega človeka?«

Kakor je bilo videti, je don Filomeno menil, da razen njega nihče drugi na svetu in na zemlji nima dece in da mora vsak živi upoštevati njegovega novorojenčka. Celo ulične prodajavce, ki kriče, je razganjal raz pomol svojega stanovanja.

»Ne derite se, ne derite se!« jim je govoril.

»Zakaj pa ne?« so ga vpraševali.

»Zato, ker mi je žena nekam slaba. Kakšen je ta svet, Bog nas varuj! Nihče se za nikogar ne zmeni!«

Vodonošo je nagnal, naj se sezuje, kadar bo lezel po stopnicah, naj vodo po kapljicah vlija v veliki čeber in naj-poleg tega pridruže sapo. Ko je služabnica po naključju kihnila, se je zaletel v kuhinjo in ji zavpil:

»Ako kihnete še enkrat, niste več v moji službi!«

»Ja, pa zakaj ne?«

»Zato, ker se dete plaši! Ono ne ve, kaj je to »kihanje« in si misli, da v kuhinji kdo strelja.«

(dr. Pirc). j) Skavtsko - taborniška sekcija (Kunaver). j) Protitobačna sekcija (Učiteljski iz Aleksinca po navodilih prof. Slob. Popoviča). k) Ženska sekcija (Bartolova). l. Delavska sekcija (Pfeifer iz Zagreba). m) Vojaška sekcija (San. djen. dr. Djurdjevičev. Puskarevič). n) Sokolska sekcija (Horvat ml.). Referira: 1. Naše telesne vzgojne institucije (Sokolstvo) in alkoholizem. V slučaju, da kdo prijavi še kakšno sekcijo, se prijavi tudi za njo. Ob 21.15: Pozdravna čajanka, Zaključek ob 20. uri.

Dne 3. julija. Nedelja.

Ob 9: Otvoritev kongresa na Taboru (dr. Kostić, načelnik min. pravde v pok.). — 1. Dr. Kostić, Alkohol in zločin. — 2. Dr. Mikš, Sistem dela v abstinentnih organizacijah. — 3. Prof. Slob. Popović, Psihološka stran sistema dela. — Ob 12: diskos. Kurnig je tekkel v Budimpešti 100 m v 10,6. Razgled velesaja, higijenske razstave, umetniške razstave in okolice. — Skupščina sarajevskega oblastnega središča rezne mladine. — Skupščina oblastnega saveza Treznosti za Srbijo, Srem in Vojvodino. — Skupščina nižnjega oblastnega središča trezne mladine. — Od 18 do 19 večerja. — Delo sekcij na realni. — Ob 20: Akademija s predavanji. a) univ. prof. dr. Slob. Jovanović: Rad na selu. b) Bartolova: Alkohol in žena. — Po akademiji prosta zabava.

Dne 4. julija. Ponedeljek.

Ob pol 9: Skupščina Saveza Treznosti. — Po skupščini referat dr. Pirca: Eksperimentalna alkoholologija. — Ob 15: Nadaljevanje in zaključek skupščine Saveza Trezne Mladine. — Zaključek kongresa. — Ob 20: Poslovilna čajanka.

Dne 5. julija. Torek.

Izlet v raznih smerih, predvsem na Bled in v Bohinj. Zvečer vrtnitev.

Toča.

Zadnja nedelja je bila kljub slabo stoječemu barometru lepo jasna in sončna ter je izvalila iz mest izletnike na deželo. Po Slov. Štajerskem je bila zadnja nedelja lepa, izvenšči Ptujsko polje in župnija Makole pri Poljčanah. Nad Ptujsko polje prilihrnela popoldne nevihta s točo, ki je napravila velike škode in je posebno občutno oklestila polja in župniji Hajdina pri Ptuj. Nevihta s točo so imeli zadnjo nedeljo tudi v Makolah pri Poljčanah.

Vlom pri belem dnevu.

V petek 10 t. m. je udri neznan tat v kočo Franceta Kormanca, po dom. Stefana v Kumanu nad Falo pri Mariboru. Kočica stoji bolj na samem pri kovačnici ter ima kuhinjo in eno sobico, kjer spavata dve hčerki in sin Kormanov. Na spodnji strani ima kočica nad kuhinjskimi vrati še ena vrata, da se lahko spravi kaj težjega od zunaj na podstrešje. Ta vrata so bila zelo dobro zaprta. Tat si je prinesel lestvo iz kovačnice ter odprl s silo zgornja vrata, šel po stopnicah v kuhinjo in od tamkaj v sobico. Odsel je eno lepo žensko srebrno uro, 325 Din (denarnico je pustil), en užgalnik ter si nalil v istega svežega bencina, en dober revolver (9 mm) in 6 žepnih sinovih robcev. Po opravljeni tatvini se je spravil tat po isti poti zopet na prosto, odnesel lestvo v gozd in jo pustil prilonjeno k smreki. Uznovič mora biti dober znanec Kormanovih in gotovo že enkrat v službi pri tej hiši, ker so mu bile vse prilike prav natančno znane. Orožništvo tatu pridno zasleduje.

Pred par dnevi se je izvršila tatvina pri Goricanu in pri sosedu Zvaigjarju, kjer je ukradel nekdo ovco.

Nesreča radi eksplozije granate.

Pretelki četrti dne 9. junija se je zgodila v Zgornji Sušici v občini Bizeljsko težka nesreča, ki bi pa lahko bila še večja. Vinko in Alojz Šušterič sta iskala na podstrešju domače hiše ključ za koso, ki se je moral nahajati v zaboji med starim železjem. Da bi ključ prej našla, sta oba dekca zanesla zaboj z železnino s podstrešja na prosto pred hišo. Ključ nista našla, pač pa je 14 letni Vinko Šušterič vrget v zaboju se nahajajočo granato kalibra 7,5 cm, katere nevarnost mu ni bila znana. Z granato se je igral in jo tudi metel po tleh. Nenadoma je granata s močno detonacijo eksplodirala. Po detonaciji je ležal Vinko Šušterič z raznesenim desnim licem v svoji krvi na tleh, dočim se njegovemu bratu Alojzu ni nič zgodilo. Vred zračnega pritiska so na domači hiši, popokale šipe in tudi od strehe je bil dvignjen v zrak. Drobci granate so se razleteli daleč naokoli med prestrašene delavce na polju in v vinogradu. Poškodovani Vinko Šušterič je bil takoj prepeljan v bolnico v Brežice in je upanje, da bo okrevl. Granato je prinesel pokojni oče poškodovanega Vinka kot spomin iz fronte domov.

Katastrofa na Donavi.

V smrti za svojo zaročenko.

Kakor poročajo iz Beograda, se je v nedeljo na Donavi pri Klanici zgodila težka nesreča, ki je zahtevala človeško žrtv. Ljudje, ki so se kopali v nedeljo popoldne na klanjski obali, so zapazili motorni čoln, ki je drvel z veliko brzino po široki reki. V čolnu sta bila dva gospoda in ena dama. Naenkrat se je s čolna zaslišal močan pok, dvignil se je visok stebel dima iz vode, nato pa se dvignili iz čolna na vse strani plameni. Eksplozija! In že se je razlegnilo s čolna tudi obupno vpitje. Ponesrečencem so kmalu prihiteli na pomoč ribiči in jih rešili. Enega gospodov so našli strašno obžgane in že umirajočega. Bil je to Adolf Virt, bančni prokurist iz Subotice, dama je bila njegova zaročenka, hčerka ruskega trgovca v Pančevi, tretji pa je bil vozač čolna. Virt je po eksploziji svojo zaročenko, da bi jo rešil, držal na kraju čolna, kamor niso segali plameni, sam pa stal v ognju. Ta čin je plačal z življenjem. Virtova zaročenka in vozač čolna sta zadobila le lahke poškodbe.

Dnevne novice

★ Tridesetletnico mašništva obhajajo letos sledeči gospodje v ljubljanski škofiji: Baloh Ivan, kurat v Harijah; Eppich Jožef, župnik in oblastni poslanec v Stari cerkvi; Golf Anton, župnik v Srednji vasi v Bohinju; Hybašek Vojteh, profesor v Št. Vidu nad Ljubljano; Jereb Janez, župnik v Škocijanu pri Turjaku; Jerič Anton, žup. upravitelj v Lozicah; Mlakar Janko, profesor v Ljubljani; Oblak Valentin, župnik v Preski; Sever Janez v Kandiji pri Novem mestu; Ramovš Jakob, župnik v Velikih Laščah; Siraj Andrej, župnik na Savi pri Litiji; Zavbi Janez, župnik v Ambrusu.

★ G. Karel Holzmann, kaplan pri Sv. Magdalenji pri Mariboru, ta čas v Gradcu, je nevarno bolan. Priporoča se sobratom v memento.

★ Udeležencem Cecilijine jubilejne slavnosti javljam, da je odbor pred enim mesecem prošil za znižanje vožnje po železnici in opremil to prošnjo z vsem potrebnim. Do danes ni nobenega odgovora, dasi je bilo prošnji priloženih 20 Din za odgovor. Toliko v pojasnilo.

★ Inženerski izpit gozdarske stroke je položil na Dunaju g. Viktor Rebolj iz Kranja.

★ Zveza slovenskih vojakov iz svetovne vojne, podružnica Moste, pozivlje vse svoje člane in bivše bojevnike, da se polnoštevilno udeležijo odkritja spomenika padlim tovarišem pri Sv. Petru v Ljubljani dne 19. junija ob pol 11 dopoldne. Odbor.

★ Državna trgovska akademija v Ljubljani. Vpisovanje na državni trgovski akademiji v Ljubljani za šolsko leto 1927-28 se vrši dne 30. junija in 1. julija od 9 do 12 in od 16 do 18 v ravnateljski pisarni trgovske akademije, Aškerčeva ulica 9, II. — V I. letnik se sprejemajo absolventi in absolventinje nižjih srednjih in meščanskih šol. Za priglase iz meščanskih šol je zaključni izpit predpogoj. Priglaseci in priglasecke naj prinese s seboj zadnje šolsko izpisevalo in rojstni list. — V ponedeljek 4. julija popoldne ob 4 bo razglašeno na uradni deski, kdo je sprejet. — V II. letnik trgovske akademije se sprejemajo: A. absolventi in absolventinje I. letnika kake državne trgovske akademije; B. absolventi in absolventinje dvorazrednih trgovskih šol pod nastopnimi pogoji: 1. končno izpisevalo dvorazrednih trgovskih šol mora vsebovati v vseh predmetih pozitivne reče, 2. priglaseci (priglasecke) se imajo podvreči izpitu iz francoskega jezika, algebre, geometrije, prirodoznanja, fizike in trgovske zgodovine v izmeri I. letnika trgovske akademije; C. priglaseci (priglasecke) s primerno predizobrazbo na podlagi sprejemnega izpita, kateri obsega nastopne predmete I. letnika: francoski in nemški jezik (za slučaj, ako priglasec ali priglasecka nima končnega reda v teh jezikih), trgovska in prometna zemljepisja, trgovska zgodovina, eventuelno algebra in geometrija, trgovska aritmetika, fizika, trgovstvo, te snopisje. — Vpisovanje v višje letnike se vrši ob istem terminu kakor za I. letnik odnosno pred začetkom šolskega leta, kar bo pravočasno objavljeno v listih.

★ Klic obupancev. Profesionalisti državnih železnic niso avstrijanci, to so že parkrat pokazali in dokazujejo ob vsaki priliki, vendar si ne morejo kaj, da se ne spomnijo onih časov, ko so imeli vsaj to, kar jim po zakonih pripada. Do leta 1923 so prejeli službeno in delovno obleko, od takrat se jim je obleka vzela in danes si morajo ob svojih pičlih prejemkih nabavljati še plavo delovno obleko. Njihova delegacija je dvakrat intervenirala pri ministrstvu v Beogradu, dobila zagotovilo, da se to pereče vprašanje gotovo reši, toda ostali so brez rešitve vse do danes. Mezda se ob vsakem novem proračunu krha in ščiplje tako, da sa danes prišli na beraško plačo. N. pr. oženjen profesionalist je za mesec dni prejel vsega zaslužka 864 Din. Od tega se mu je odtrgalo za bolniško blagajno, osebni dohodninski davek, invalidski davek, komorski in druge davke 36.65 Din, tako da je prejel za cel mesec 827.35 Din. Oženjen profesionalist z ženo in dvema otrokoma je prejel za mesec dni z vsemi odtegljaji samo 891.65 Din. Da je tak dohodek za štiri družinske člane absolutno premajhen, o tem ni niti govora. Poleg tega, da so znižali plačo, so vzeli še vse doklade, tako doklado za hitrejšo izvršbo popravil, akordno premijo itd. Krona vsega pa je zadnji udarec, s katerim so vsem družinskim članom odvzeli režijske karte in tako profesionalistom vzeli možnost, da pošiljajo otroke ali ženo na deželo po cenejšo hrano. Ker vse njihove intervencije in prošnje, pismene in osebne, v Ljubljani in Beogradu ničesar ne dosežejo, je treba opozoriti javnost na njih obupni položaj.

★ Prijava za izpraznjena učna mesta na meščanskih šolah mariborske oblasti. V začetku šolskega leta 1927-28 bo izpraznjenih več mest na meščanskih šolah mariborske oblasti. Učitelji osnovnih šol, ki žele vstopiti v učiteljsko službo iz osnovnih na meščanske šole, naj pošljejo nekolikove prijave po uradni poti (potom šolskega upravitelja, ki vpošlje prijavo okrajnemu glavarju) do 1. julija 1927 velikemu župa-

nu mariborske oblasti (prosvetnemu oddelku) v Mariboru. V prijavi je navesti datum in uspeh zrelostnega izpita, datum in uspeh usposobljenostnega izpita ter skupino predmetov, za katere se prosilec zanimala.

★ Kaj je z novo lekarno za Udmat—Moste—Selo? Meseca marca je zaprosil državni lekarnar g. Mr. Ph. Gartus Ciril za koncesijo javne lekarnar za Udmat—Moste—Selo. Do sedaj pa se nič ne sliši, da bi bila ta koncesija podeljena. Tukaj imamo že zdravnika in zobotehnikar. Tudi zdravniki iz bližnje vojaške bolnice ordinirajo za javnost, pogrešamo pa javno lekarno. Ker je neobhodno potrebno, da bi ta industrijski okraj dobil isto, apeliramo na okrajno glavarstvo, naj čimprej pozitivno reši to zadevo. — Dvokoplačevalci občine Udmat—Moste—Selo.

★ Pogreša se že od 4. junija Karel Gregorič, dijak IV. realke v Ljubljani. Ako so komu znani kakri podatki o njem, naj jih javi najbližji žandarmerijski postaji. Potoval je proti Ložu in so ga zadnjikrat videli v Danah pri Zgornjem Jezeru.

★ Prošnja. V petek pred binkošti je odšla od doma v Studenih pri Hrastniku 24 letna Ivanka Verdaj ter se od takrat pogreša. Kdor jo je po tem času videl, ali bi lahko dal o njej v tem času kake podatke, se prosi, da naznani to njenemu očetu Alojziju Verdaju v Hrastniku.

★ Proslava desetletnice majske deklaracije. Jugoslovanska Matica je prejela od deklaracijskih proslav še sledeče zneske: Podružnica JM v Polzeli, nabranih po gđni učiteljici M. Rojnikovi Din 843; podružnica JM v Radovljici Din 700; Sokol v Braslovčah Din 400; podružnica JM na Jesenicah Din 1647.10. Iskrena hvala! Prosimo tudi druge podružnice in društva, da nakažejo izkupičke proslav.

★ Belgrad dobi plinarno. Belgrajska občina je sklenila, da zgradi lastno plinarno, ki bo dajala plin vsem zasebnikom in industrijskim podjetjem. Koncesijo je dobila seveda inozemska firma.

★ Burja, nevihta, sneg in toča. S Sušaka poročajo, da je 13. junija popoldne divjala v hrvatskem Primorju strašna nevihta. V Gorskem okraju je bil velik vihar, burja, nalive in naletaval je celo sneg. — V Beogradu je isti dan ob pol šestih popoldne padala kot slive debela toča.

★ Naši zlatniki. Nekaj zabojev zlatnikov je pripeljala francoska ladja na Sušak za našo Narodno banko. S Sušaka so denar takoj odpremili v Beograd.

★ Henny Porten obolela. Slavna filmska igravka Henny Porten je v Berlinu obolela na težkem sklepnem revmatizmu, ko je komaj okrevala po nevarnem zastrupljenju z ribami.

★ Kušakovičev kalodot je res najboljši. Pravi vsakdo, kdor ga uporablja. Poskusite tudi Vi! Dobi se povsod.

★ Velika izbira raznega perila, modnih bluz, oblek, nogavic, vezenin, čipk, kravat itd. se kupi po priznani nizkih cenah pri tvrdki Ign. Zargi, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

★ Čudežne zdravilne uspehe dosežete pri revmatizmu, protinu, nevralgijah (ischias), pri živčnih in ženskih boleznih, pri vnapenju žil, motenju (prebave), ostarelosti, kron. kožnih boleznih. Svoje telo okrepčate in pomladite, ako se zdravite v starodavnem, radio emanacijskem termalnem kopališču Toplice pri Novem mestu (Dolenjske Toplice) 36 do 38° C. Postaja Straža-Toplice (3 km). Sezona od 1. maja do 30. septembra. Ves modern komfort. Prospekte na zahtevo. Pošta, telefon in telefon.

Srbi kavo pijejo najraje, Kranjec cvilek piti je navada, a najboljša vseh pijač na svetu, je gotovo »Clio« limonada.

Radi pozne sezije znatno znižane cene!

Oglejte si naše izložbe!

Gričar & Mejač

Ljubljana

○ Zastopniki češkoslovaških tiskarniških vodij so dospeli sinoči s tržaškim brzovlakom ob 22.15 v Ljubljano. Češkoslovaška delegacija šteje 27 oseb, med njimi je tudi devet dam. Češkoslovaški gostje so pred svojim prihodom obiskali že Maribor in Zagreb, odkoder so se podali preko Sušaka v Benetke, od tu pa jih je vodila pot preko Primorja v Slovenijo. Na glavnem kolodvoru se je udeležilo sprejema češkoslovaških gostov mnogoštevilno občinstvo, zlasti častno so bila zastopana tukajšnja tiskarniška podjetja ter grafično delavstvo. Prvi je pozdravil goste predsednik Zveze faktorjev v Sloveniji g. Štrukelj, ki jim je izrekel dobrodošlico v imenu tiskarniških podjetij in slovenskih faktorjev. V imenu Zveze grafičnega delavstva je pozdravil goste g. Krašovec, v imenu Češkoslovaške obci univ. prof. dr. Kral, v imenu Jugoslovansko-češkoslovaške lige pa ravnatelj g. Rustoslemšek. Vodja češko-

Vabilo na

izredni občni zbor

Tipografske zadruga v Ljubljani, r. z. z. o. z.

ki bo dne 20. junija ob petih popoldne v posvetovalnici »Jugoslovanske tiskarne«.

Edina točka dnevnega reda: Prememba naslova v členu 1. zadr. pravil

Načelstvo.

slovaške delegacije, predsednik Zveze češkoslovaških tiskarnarjev g. Jan Malý se je zahvalil za pozdrave v prisrčnem, daljšem govoru, omenjajoč vse krasne vtise, ki so jih gostje dobili na svojem potovanju. V te lepe vtise pa je padla tudi grenka kaplja, ko so se vozili skozi Primorje, tlačeno slovensko zemljo. Govornik je dalje podarjal velik pomen zblizanja in osebnih stikov za razvoj grafične industrije. Vsi govorci so bili sprejeti z navdušenim odobravanjem, tako s strani gostov kakor tudi s strani domačega občinstva, ki je ves čas gostom toplo vzklíkalo. Vrla »Grafika« pa je pod mojstrskim vodstvom g. profesorja Gröbminga zapela nekaj lepih pesmi. Gostje so se podali nato v spremstvu svojih ljubljanskih tovarišev in grafičnega delavstva v hotel Štrukelj, oziroma v hotel Union, kjer so prenočili. Danes si bodo ogledali Ljubljano. Med drugim bodo obiskali tudi Jugoslovansko tiskarno. Jutri, na praznik, se odpeljejo gostje na Bled in Vintgar, nakar se povrnejo v domovino. — Ob prihodu v Ljubljano jim ključemo: Pozdravljeni!

○ Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov vabi vse svoje člane, da se jutri, na praznik sv. Rešnjega Telesa udeležijo slovesne procesije v stolnici. Zbirališče ob 8 v Rokodelskem domu, odkoder odide društvo do stolnice, kjer se uvrsti v procesijo pri glavnem cerkvenem vhodu. Kakor vedno doslej, naj se tudi letos udeležijo vsi člani procesije pod svojo društveno zastavo.

○ Vljudno vabimo vse gg. starešine, akademike in vse somišljenike, ki niso vezani drugod, da se udeležijo procesije sv. Rešnjega Telesa pod zastavo sv. Mihaela. Zbirališče med semeniščem in cerkvijo. — Prosvetna zveza.

○ Šentpetersko prosvetno društvo se udeležijo procesije sv. Rešnjega Telesa z zastavo. Zbirališče ob škofijskem vrtu. V nedeljo pa prisostvuje društvo pri odkritju spomenika padlim žrtvam svetovne vojne šentpeterske fare. Vabimo vse člane k obilni udeležbi.

○ Stolne procesije se udeležijo, kot vsako leto, križanska moška in mladeniška Marijina družba z zastavo. Družbeniki se zbirajo pri zastavi med cerkvijo in semeniščem.

○ Trnovski Orli imajo v nedeljo 19. junija ob pol 4 popoldne na letnem telovadišču javno telovadbo združeno z veselico. Vabimo vse prijatelje orlovske misli, da se prireditve v čim obilnejšem številu udeležijo.

○ Ljudska knjižnica Prosvetne zveze se je preselila iz svojih dosedanjih prostorov v Vzemni posojilnici, Miklošičeva 7 v nove lokale in posluje sedaj v sosednji hiši v Akademskem domu, Miklošičeva 5. Poslovne ure kakor doslej, dopoldne od 9 do 12, popoldne od 2 do 7. Vabimo vse prijatelje dobrega čtiva, da pristopijo kot člani v knjižnico.

○ Občni zbor »Ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje« bo 30. junija ob 5 popoldne v posvetovalnici Jugoslovanske tiskarne z običajnim dnevnim redom. K obilni udeležbi vabi odbor.

○ Otvoritev Cankarjeve sobe. Sobo, v kateri je pokojni Ivan Cankar večkrat prenočeval, je preuredil kavarnar in gostilničar Leon Pogačnik v Kolodvorski ulici, v »Cankarjevo sobo«. Otvoritev je danes zvečer z nastopom pevcev in šramel kvarteta. Vabijo se prijatelji in čestilci pokojnega Cankarja!

○ Zrtev brezposelnosti. Včeraj okrog 6 popoldne je sedel v Zvezdi na klopi pod kostanji brezposelni delavec Alojzij Butolen. Nenadoma so ga pa obšle slabosti, najbrž želodčni krč in nezavestnost se je zgrudil na tla in se poškodoval pri padcu na glavi. Mimoidoč so mu nudili prvo pomoč, močili so ga z vodo in drgnili z jesirom, toda brez uspeha. Seveda je razumljivo, da se je okrog nezavestnega nabrala kmalu cela gružna radovednežev. Delavec je ležal na tleh kake pol ure, potem so ga pa naložili na rešilni voz in odpeljali v bolnišnico, prej pa je policijski nadzornik še ugotovil njegovo identiteto.

○ Zalostna slika iz življenja brezposelnih. Pred Mestnim domom pod kostanji se stalno zbirajo brezposelni delavci, katerih armada v Ljubljani stalno narašča, ter čakajo na delo. Včeraj ob 4 popoldne se je mlademu in krepkemu Francetu Ledniku nudila po daljšem času zopet prilika za mal zaslužek. Neki ljubljanski trgovec ga je najel za nakladanje na glavnem kolodvoru. To pa je drugega delavca, ki je tudi reflektiral na to delo, tako razkačilo, da je planil z velikim kamnom v roki nad Lednika in mu skoro prebil črepinjo. Lednika

so prepeljali z rešilnim avtom v bolnico, napadalca so pa aretirali.

○ Ne more živeti brez Ljubljane. Lovro S. je doma z Ježice, odkoder ima takorekoč le dober skok do Ljubljane. Tu pa komaj 40 let starega potepuha ni kaj ne marajo, ker je precej nasilen in se preživlja skoro izključno z beračenjem. Bil je 44 krat kaznovan in ker bi rad čimprej praznoval svoj jubilej, se mu zadnje dni silno mudi do petdesete kazni. V nedeljo ga je zasačil na cesti policist in ga radi potepuštvu aretirali. Toda Lovro je star praktik in ve, kako je treba na policiji govoriti. Razpraskal si je koleno, nato pa stokal pred dežurnim uradnikom, da ga je ugriznil stekel pes in da mora zato hitro k zdravniku. In uradnik ga je res spustil. Toda Lovro je imel smolo. Komaj se je malo oddaljil od policije, že ga je aretirali drugi stražnik. Lovro je prišel tokrat pred strožjega uradnika, ki mu je prisodil strog zapor in nazadnje pa še izgon iz Ljubljane. »Samo še pet kazni mi manjka, pa jih bo petdeset,« je vzdihnil Lovro, ko ga je stražnik vedel v zapor.

○ Na kolodvoru aretiran. Policija je napravila v ponedeljek zvečer na glavnem kolodvoru temeljito racijo in aretirala v čakalnici neko Katarino K., ki jo je dalj časa zasledujejo radi tatvine. Obenem pa je bil aretiran neki elegantni Ivan G., ki je sicer Slovenec, toda govori le nemški, rojen pa je nekje v Westfaliji. Zasledujejo ga radi več tatvin v Celju.

○ Tatvine koles v Ljubljani. Sezona kolesarskih tatvin je dosegla te dni menda svoj višek. Včeraj smo poročali o treh kolesarskih tatvinah in danes moramo k tem trem pridati še dve. Včeraj dopoldne je prišel v Ljubljano upravitelj rudnika na Orlah g. Adolf Jeršinovec ter se zgasil pri odvzetniku dr. Lovrenčiču, v veži pa je pustil kolo. Seveda mu ga je zlikovec hitro izmaknil. Kolo je črno pleskano in vredno 2000 Din. — Iz veže Vidmarjeve gostilne na Izanski cesti je ukradel neki tat mesarskemu pomočniku J. Avblju 2500 Din vredno kolo, znamke »Styriac«. Tatvine je sumljiv neki znan ljubljanski potepuh.

Maribor

○ Na fantovskem sestanku mariborskega orlovskega odseka govori danes pravnik-strokovnjak o državni sodni oblasti. Podal bo nekatera praktična navodila, kako je treba ravnati, ko iščemo na sodišču zadoščanja in pravice. Pridite točno ob 8 v naš lokal na Koroški cesti 1.

○ Izlet mariborskih mestnih uslužbencev. Mariborski mestni uslužbenci bodo napravili 9. julija izlet v Ljubljano, kjer bodo gostje ljubljanskega magistrata.

○ Lepo uspela prirediteljev ognjegascv. V ponedeljek zvečer se je vršila v dvorani Zadrugne gospodarske banke prirediteljev mariborskih gasilcev, ki je zelo lepo uspela. Nastopile so razne otroške skupine z zanimivimi in lepimi igralskimi, pevskimi in dramatičnimi komadi. Dvorana je bila razprodana in ognjegasci so imeli od prirediteljev lep dobiček.

○ Obrtno-nadaljevalna šola v Mariboru naznanja vsem vajencem in vajenkam, da dobe svoja izpričevala na mestnem magistratu (vložišče), in sicer od 20. do 24. junija vsak dan od 10 do 13. Kdor hoče dobiti izpričevalo, mora prinesiti seboj kolek za 5 Din. Obenem se opozarja, da dobe izpričevala samo tisti vajenci in vajenke, ki so povsem poravnali svojo šolnino. Kdor še ni vsega plačal, lahko to stori pri prevzemnem izpričevalu. Da ne bo prevelikega navala, naj pridejo po izpričevala dne 20. vsi tisti, ki jim začne rodbinsko ime s črkami A—D, 21. E—J, 22. K—N, 23. O—S, 24. T—Z. — Vodstvo.

○ Požar. Včeraj popoldne okrog pol šestih je izbruhnil požar v Gozdni ulici 4 pri posestniku Potisku. Goreti je pričel v gospodarskem poslopju, ki je bilo kmalu popolnoma v plamenih. Na mesto požara je prišlo ognjegasno društvo iz Pobrežja z novo avto-brizgalno, ki je sedaj prvič stopila v akcijo in se zelo dobro obnesla. Pogorelo je gospodarsko poslopje in skladišče sena, ostali objekti pa so rešeni.

○ Nesreča vsled otroške neprevidnosti. V Slovenski ulici stanujoča učenka prve razrede ljudske šole Zorka K. se je igrala pri podnajemnici svoje matere z gorčim špiritovim aparatom za kuhanje. Aparat se je prevrnil, špirit razlil deklici po obleki in v trenutku je bila v plamenih. K sreči pa je bila pomoč takoj na mestu in deklici so gorečo obleko pogasili, preden je zadobila življenju nevarne poškodbe. — Vendar so opekline precej težke in deklica se bo morala zdraviti v bolnici.

○ Prosta stanovanja. Stanovanjsko sodišče razpisuje sledeča prosta stanovanja: 1. Cvetlična ulica 30, pritličje: soba brez štedilnika, od stranke Ane Lakner. — 2. Koroška cesta 39, podstrešje na dvorišču: soba s štedilnikom, od stranke Ivan Dimce. — 3. Tezno, Ptujška cesta 31: soba, kuhinja in pritlikline, od stranke Anton Jugovic. — 4. Slovenska Bistrica 90, I: 3 sobe, kabinet, kuhinja in pritlikline, od stranke Alojzije Krautdorfer. — 5. Slovenska Bistrica 104: 2 sobi, kuhinja in pritlikline, od stranke Josip Jelen. — 6. Mejna ulica 26, pritličje: soba s štedilnikom, od stranke Ivan Koban.

— 7. Mejna ulica 26, pritličje: soba s štedilnikom, od stranke Jakob Geratič. — 8. Pobrežje, Cesta na Brezje 26, pritličje: soba, kuhinja in pritlikline, od stranke Leopold Žnider. — 9. Sv. Lenart v Slov. goricah 75: 2 sobi, kuhinja in pritlikline, od stranke Fr. Pravičič. — 10. Pobrežje, Tržaška cesta 7: 3 sobe, kuhinja in pritlikline, od žandarmerijske postaje. — Prošnje za dodelitev do srede 15. junija popoldne.

○ Stanovanje na ulici ima deložirani čevljar Anton Pisanec že od binkošne sobote dalje v Jezdarski ulici. Kar na cesti vrši dalje tudi svoj čevljarški posel. Za stanovanje se je potegoval že dolgo časa, a ga ni mogel nikjer dobiti.

○ Preložena poročna razprava. V torek bi se morala vršiti pred mariborsko poroto razprava proti bivšemu carniku v Mariboru Edo Rupu, in finančnemu stražniku Pavlu Dertniku. Oba sta obtožena, da sta si ob priliki revizije prilastila 90 dolarjev, last Stamenka Mirčevića iz Prilepa. Radi obolenosti odboženca Rupa pa je bila razprava preložena.

Celje

NARODNO IZDAJSTVO.

Da bi odvrnila pozornost celjskih volivcev od grehov, ki jih je SDS zakrivila tekom svojega vladanja na celjskem mestnem magistratu in ki samostojne demokrate tako slabo priporočajo celjskim volivcem, da drug za drugim obračajo tej »edino narodni in državotvorni« stranki hrbet, dviga celjska »Nova doba« že dalje časa sem strašen vrišč in hrup radi skupnega nastopa dveh slovenskih strank z nemško gospodarsko stranko in se drzne imenovati to »narodno izdajstvo«.

Celjske volitve so predvsem eminentnega gospodarskega in socialnega pomena, to vedo samostojni demokrati dobro. Tudi vedo dobro, da so Združene stranke pri teh volitvah nastopile predvsem zato, da manifestirajo voljo celjskih volivcev za vzorno nepristransko mestno gospodarstvo in socialno skrbstvo. Oni tudi dobro vedo, da sta obe koalirani stranki odločni pobornici slovenskega značaja mesta Celja in da niste dali gospodarski stranki prav nikakršne koncesije narodno-političnega značaja. Da, baš nasprotno! Celjski demokrati celo to vedo, da ravno koalicija s slovenskima strankama paralizira vsako eventualno neupravičeno težnjo nemško-nacionalističnega značaja. Kljub temu vpije »Nova doba« o »narodnem izdajstvu«.

Odkod izvira to vpitje? Iz stranke, ki nosi ime samostojna demokratska, ki je s svojim delom dokazala, da ni ne samostojna ne demokratska, ki je skozi vso poprevaratno dobo razumela svoje narodno poslanstvo tako, da je denuncirala nositeljico slovenske narodne zavesti, samostojnosti in ponosa, Slovensko ljudsko stranko, kot protidržavno in državni nevarno, ki je narodnozavedno slovensko uradništvo izpostavljala baš radi te zavednosti persekucijam in premetitvam, ki je vso Slovenijo predstavljala Srbom in Hrvatom kot leglo prekuščstva in obstoju države nevarnih stremeljenj — vse zato, ker je Slovenci ne maramo in jo odklanjamo. Narodno izdajstvo si upa očitati drugim tista SDS, katere vse narodno delo je doslej obstajalo v znamenitih nacionalizacijah, gospodarskih polomih in nesocialni »socialni zakonodaji«. O narodnem izdajstvu si upajo govoriti glasila tiste stranke, ki niso imela nikoli niti besedice obsodbe za one, ki so v imenu narodnosti in namišljenega jugoslovenstva uničevali slovensko narodno imetje in strahovali naše narodno zavedno ljudstvo. O narodnem izdajstvu govori stranka, ki se je tako zavzela za slovenske narodne interese, da je vse storila, da bi se obsodila matica slovenske ljudske izobrazbe in skozi pol stoletja skoro edina nositeljica slovenske narodne zavesti, Mohorjeva družba, na životašenje in smrt še nadalje v prevajalskih barakah. Da, resnično, treba je biti zelo predrzen, da si upa stranka zalučati tako težak očitek v obraz drugi, ko je sama čez in čez ožigosana z narodnim izdajstvom.

Ali treba je vedeti, da je šarenje z »narodnim izdajstvom« edino, s čemer si SDS — sicer popolnoma diskreditirana — še upa pred celjske volivce v nadi, da bo med njimi našla ljudi, ki ji bodo na slepo verjeli. Toda celjski volivci imajo račune nad to stranko že sklenjene in nedelja bo dokazala, da gre Celjanom za delo in ne za besede.

* * *

○ Narodnih strun mi ne smemo ubrati, tako piše celjska »Nova doba«. Da bodo samostojni demokrati vedeli, priznamo odkrito, da takih narodnih strun, ki brenkajo slovenskemu gospodarstvu smrt in pogibe, takega narodništva, ki bo imelo po celi Sloveniji najžalostnejše posledice na gospodarskem polju, takih strun mi nimamo napetih v svojem vestnem delovanju in trudu za blaginjo našega ljudstva.

○ Prejšnji župan g. dr. Hrašovec hodi od volivca do volivca in ga skuša z osebnim prigovarjanjem pridobiti za razkrajajočo se samostojno demokratsko stranko. Uspehi njegovih intervencij so skrajno klavni, ker ga velika večina volivcev odklanja. Priporočamo vsem volivcem, da se tu-

di sedaj v zadnjih dneh krepko drže in se ne dajo omamiti po sladkem prigovarjanju demokratskih agitatorjev. Ako pridejo ti do vas, vprašajte jih, kaj so demokrati storili za časa svojega vladanja za najbednejše občane, to so reveži, sirote in brezposelni. Ničesar! Vprašajte jih, koliko stanovanj je mestna občina zgradila za vse one, ki morajo še vedno stanovati po pravih luknjah. Obrtniki, vprašajte, kaj je samostojna demokratska stranka ukrenila v svrhu okrepitve vašega stanu. Nič drugega kakor to, da je nastal v obrti zastoj, povzročen po denarni depresiji, ki vlada v Celju. In tedaj, ko bi lahko obrtništvo prišlo do kruha potom zidanja novih hiš, preuredbe že stojičih hiš po Mohorjevi družbi, tedaj se je SDS solidarno postavila proti Mohorjevi družbi, ki bi samo na občinskih dokladih prinesla v Celje ogromnih dohodkov! Z Mohorjevo družbo bi se tudi brezposelnost vsaj v gotovi meri zmanjšala, pri Mohorjevi družbi, ki bo imela veliki upravni aparat, bo našlo dela ne samo delavstvo, temveč tudi privatni nameščenci. In proti vsemu temu so demokrati obenem glasovali, ko so vstali proti priselitvi iste v Celje.

○ Na Telovo bo v opatijski cerkvi ob 8 uri jutraj sv. maša in takoj po sv. maši se razvije občinska procesija. Katoliško akademsko in orlovsko starešinstvo ter v obse predstavnikov katoliških organizacij se zbirajo pred hišo Glasbene matice in korakajo v sprejodu neposredno za odposlanci uradov.

○ Državna krajevna zaščita dece in mladine v Celju izreka imenom bedne mladine prisrčno zahvalo vsem, ki so v svoji radodarnosti in plemenitem razumevanju s sodelovanjem pri organizaciji in vodstvu uspelega cvetličnega dne, s poklonitvijo cvetk in s prodajo istih pripomogli dnevu do tako lepega uspeha.

○ Statistika celjskega prebivalstva. Pri popisu prebivalstva, ki ga je letos 1. aprila izvedlo »Narodno okrajno glavarstvo«, so ugotovile sledeče številke: Mesto Celje ima 417 hiš s 1504 stanovani in 6877 prebivalci. Poslovnih lokalov je v mestu 1547. — Gabejše šteje 164 hiš s 578 stanovani in 2456 prebivalci; poslovnih lokalov ima 215. — Zavodna ima 116 hiš s 205 stanovani in 964 prebivalci; poslovnih lokalov pa je v Zavodni 56. — Breg šteje 38 hiš s 105 stanovani in 481 prebivalci, poleg tega je 36 poslovnih lokalov. — Lava in Lisca, v kolikor spadata v rajon celjske policije, štejeta skupno 46 hiš s 100 stanovani in 480 prebivalci, poleg tega 15 poslovnih lokalov. — Poljejski rajon šteje potemtakem 11.238 stalno naseljenih prebivalcev. — Voljašvo v teh številkah ni upoštevano. Leta 1920. je šlo mesto Celje 6286 prebivalcev in znaša prirastek tedaj približno 60 oseb. — Stanovanj je bilo leta 1922. v mestu Celje 1485 in znaša tedaj prirastek komaj 19 stanovanj. — Po statistiki stanovanjskega urada iz leta 1922. je bilo takrat v 1485 stanovanjih 1283 družin s 6019 stalnimi prebivalci in bi tedaj znašal prirastek celo 858 oseb, za katere se je zgradilo samo 19 stanovanj iz teh števil jasno gleda stanovanjska kriza, ki nas v Celju tako silno tlačí, ne da bi bila doslej našla velikopoteznih ljudi, ki bi se bili resno lotili rešitve tega vprašanja.

Škofja Loka

Ekspozitura okrajnega glavarstva se odprla 1. julija t. l. Naša in celega sodnega okraja želja se je po dolгих letih izpolnila. Pričakujemo, da bodo tudi meščani storili, kar je treba: treba bo stanovanj za uradništvo in prosimo vse, ki bi kako stanovanje lahko oddali, naj ga oddajo v ta namen.

Novo mesto

Nov mlin na valjčke. Mlin veleposestnika g. Jos. Langerja v Pogancih pri Novem mestu se preuredi v mlin na valjčke. Z delom se je že pričelo.

Prememba posesti. Hotel Kodrič (poprej Hotel Jakac) je kupil lesni trgovec g. Franc Kump iz Novega mesta.

Mesečni šivinski sejem v Novem mestu dne 13. t. m. ni bil posebno dobro obiskan. Vzrok je, ker je bil ravno ta dan letni sejem v Trebnju in v Šent. Jerneju. Vendar je bila kupčija s prešiči zelo živahna. Kupcev za male prašiče je bilo dosti ter so se prašički dobro prodali. Manj živahna pa je bila kupčija z govejo živino. Prodajalci, uvideli, da ni upa na dobro kupčijo, so kmalu pričeli goniti svojo živino nazaj proti domu, posebno, ker so oznanjali temni oblaki bližajočo se nevihto, do koje pa ravno v Novem mestu ni prišlo.

Trbovlje

✱ Nabori. Letošnji nabori se vršijo v Trbovljah dne 23., 24. in 25. junija in sicer kakor običajno v prostorih gostilne A. Forte na Vodah. Nabori se prične vsak dan ob 8. uri jutraj ter so bodo rekrutirali dne 23. junija vsi v tukajšnjo občino pristojni naborniki-obvezniki, rojeni 1. 1907; dne 24. junija v tukajšnjo občino pristojni naborniki-obvezniki, kateri pri prejšnjih naborih niso bili sposobni ter se imajo ponovno predstaviti naborni komisiji, in dne 25. junija vsi tujci in starejši letniki, kateri se čutijo nesposobne za vojaško službo. — Oni, ki so radi poškodbe, bolezni ali kakorkoli postali za vojaško službo nesposobni, naj se pred rekrutacijo prijavijo na tukajšnji občini v svrhu vpisa v tozadevne seznamne. Nadalje se vrši dne 25. junija tudi zaprisega vseh onih obveznikov, ki predpisane prisage še niso položili. Pred komisijo se mora predstaviti vsak v treznem stanju in primerno oblečen.

✱ Da ne bo pomote. Na razglasih o pozivu nabornikom stoji, da se bodo rekrutirali v tukajšnjo občino pristojni, dne 25. junija. Tu je nastala pomota in čitaj 23. junija.

✱ Klasifikacija mesa. Klasifikacija mesa je nad vse pomembna. Po naredbi oblasti se klasificira za I. vrstno meso samo meso dobrih pitanih volov, izjemoma tudi lepih telic. Po seznamu, ki ga je izdala občina, je bilo pa v trbovlski občini poklano pretežna večina krav, vseeno se prodaja meso večinoma za prvovrstno. V drugih krajih je na mesu tudi žig, je-li meso volovsko ali od krave; tu vse to manjka. Skrajni čas bi bil že, da napravijo oblastvo tu red. Ali je vsaka kritika glas vpijočega v puščavi?

✱ Iz bilanca električne zadrage. Za tok je zadruga prejela 146.368 Din, rudniku je plačala za tok 60.065 Din. Funkcionarjem zadrage se je priznalo taničjem 19.786.50 Din.

✱ Oneljudni dan vojnih invalidov. Združene vojnih invalidov Trbovlje priredi na dan sv. Rešnjega Telesa dopoldne cvetlični dan, popoldne pa veliko vrtno veselico pri ge. Neži Pravič na

Ne diši mu več iz ust.

Kodlivo vprašanje: slab dah iz ust. Maribor boleha na tem, a sam ne ve nato. Opaša samo, da ljudje ne radi govorijo s njim. PEBECO pasta za zobe zavaruje pred tem. Ustna dupljina ostane čista in sveža.

Pebeco pasta za zobe.

Vodah. Čisti dobiček je namenjen vojnim vdovam in sirotam. Igra »šramek« g. Kuharja. Odbor vabi k obilni udeležbi.

Ptuj

○ Obiski. Pretekli teden so obiskali mesto in muzej sledeče šole: Petesovec, Dolnja Lendava, Spodnja Poljskava, Sv. Lenart pri Vel. Nedelji in Sv. Lenart v Slov. goricah.

○ Učni uspehi. Koncem šolskega leta so na tukajšnji gimnaziji sledeči uspehi: Od 200 dijakov jih je izdelalo 199, 14 dijakov je padlo in 47 jih ima razredni izpit. Uspeh izkazuje torej 76,5% dijakov, ki so izdelali. 13. t. m. se je pričela pismena matura pod predsedstvom g. Jerelije Zivanoviča, profesorja višje pedagoške šole v Belgradu.

Slovenska krajina

Velika Polana. Kakor se doznava, je g. učitelj Martin Trajtnjek definitivno nastavljen kot šolski vodja. Novemu g. vodji želimo, da še nadalje prav uspešno vodi započeto ljudsko-prosvetno delo.

Se enkrat zbirali jerik v Prekmurju. Pred dobrim tednom smo obelodanili neki dopis okrajnega glavarstva v Dolnji Lendavi v hrvatskem jeziku s pozivom, da se v Prekmurju preneha z uradovanjem v hrvatskem jeziku. K objavljenemu dopisu dodajamo še enega. — »Da se priložena blanketa rekr spiska popuni sa svim potrebnimi podatki uz povrat akia. — D. Lendava, dne 25. maja 1927. Sreski poglavar. — Ponovno zahtevamo, da se v Sloveniji uraduje slovensko!«

Osebnost. V kratkem se naseli v Dolnji Lendavi kot zasebni zdravnik dr. Fran Klar. Rodom je iz Ivanec pri M. Soboti. Medicinske nauke je dovršil v Zagrebu, praktičiral pa je v Ljubljani.

Slovenski listi v Turnišču. Morda se ne motimo, ako trdimo, da v Prekmurju najbrž ni župnije, ki bi imela na razne slovenske liste toliko naročnikov, kakor Turnišče. Ako upoštevamo, da je pred dvema leti še vse spalo, se moramo kar čuditi, kako je mogel dobiti novi g. kaplan Greif skupaj toliko naročnikov. Posamezni listi imajo: »Bogoljub« 135 (lani 40), »Glasnik Srca Jezusovega« 100 (140), »Katoliški misijonci« 45 (30), Mohorjeve knjige 182 (141) naročnikov. Omenjeni listi prihajajo v večjem številu tudi na posamezne naslove, tako da je skupno število naročnikov še večje. Razume se, da ima tudi naš domači slovenski »Marijin list« par sto naročnikov.

Novo zemljiško knjige. Kakor doznavamo, je izdana naredba, da dobita okraja Murska Sobota in Dolnja Lendava nove zemljiške knjige.

Nov list se napoveduje? Komaj je zaspala slovenska-madžarska »Murska krajina«, se že govori, da kot nadomestilo izide nov list z nazivom »Muravidek« (Murska krajina). Kakor že naslov kaže, bo novi list madžarski. Vprašanje je seveda, ali sploh zagleda beli dan, ker pri pripravih baje ne teče vse gladko.

Mostovi na železniški progi. Zadnji dve (predlaska in lanska) močni poplavi sta novo železniško progo med Beltinci in Veržemem zelo poškodovali. Mnogo so trpeli zlasti mostovi. Dasi pa so tako slabi, da škripajo in se tresejo pod vsakim vlakom, na popravu nikdo ne misli. Zadnji čas je, da se jim posveti nekoliko pozornosti. Brez popravila ne bodo mogli dolgo služiti promet. Pregledati bo treba tudi most nad Muro, kajti pod vsakim vlakom zelo sumljivo škriplje. Sedaj se popravila dajo izvršiti z razmeroma malimi stroški, ako pa se bodo še dalje odlagala, stroški narastejo in tudi kaka nesreča ni izključena.

Nadpore vodnim zadržam. Vodni zadržugi v Murski Soboti in Dolnji Lendavi dobita 30.000 Din podpore in sicer prvi 30.000 Din, ostalih 10.000 Din pa druga. Ta vsota je določena v proračunu oblasne skupščine.

Dopisi

Se Jedert nad Laškim. V nedeljo 12. t. m. je laški g. dekan msgr. dr. Krulje ob najlepšem vremenu in ogromni udeležbi kmetskega in rudarskega ljudstva blagoslovil dva nova zvonca pri podružnici sv. Magdalene v Golcah. Po končani božji službi sta zvonca, vilita v ljubljanskih Strcnihih tovarnah, bila v eni uri dvignjena in začela zviniti. Tako ima sedaj podružnica pri teži 556, 289, 178 kg tone g. h. d.

Selnica ob Dravi. Dne 19. t. m. odideta nazaj v Ameriko vobče priljubljena in spoštovana g. Peter in Marija Vogrič, posestnika vile »Gozdni dvor«. To vilo, ki sta jo kupila pred 4 leti, sta krasno — prav amerikanski — preuredila. Njena udobnost pa ni služila samo njima, ampak je nudila vsakomur izredno gostoljubnost in domačnost. Daleč naokoli je znano usmiljeno srce blage ge. Vogričeve. Kdorkoli je bil v sili, se je zatekel k njej in nikdar zastoj. Tiste, ki so bili najbolj potrebni, je imela vse v seznamu, da jih je obdarovala in na nikogar ni pozabila. Koliko je darovala ubogim, ne ve nihče, menda niti sama ne, saj je ravnala tako, da ni vedela levica, kaj da desnica. Veliko je žrtvovala zlasti za cerkvene potrebe in katoliška društva. Naša »Čitalnica« ji mora biti hvaležna, da so se z njeno podporo posrečile razne prireditve. Ravno tako šolarji — prvoočajanci, ki jih je navadno bogato pogostila in jim sama stregla. Globoko verna, je polna prave, požrtvovalne krščanske ljubezni do trpečih, brez najmanjše sebičnosti. Bog ji budi plačnik! Tisti, ki jim je lajšala bedo, je ne bodo pozabili. Vzor zavednega katoliškega moža je njen soprog g. Peter Vogrič. Vedno navdušen za vse dobro in tudi navdušen kaj žrtvovati. V hiši so bili naroden vsi katoliški listi in kjer je šlo za dobro stvar, niso nikdar odklonili podpore. Njegovo največje veselje je bilo prepevati slavo Bogu v selniški cerkvi. Z njima odide tudi vnuk Lari, ki je največje veselje, solni žarek te hiše. Komaj 5 in pol let ima, pa že prav spretno igra harmoniko. Z njo je nastopil tudi že na odru. Vsem skupaj iz srca želimo, da srečno priplovejo »čez lužo« pa obilo sreče in blagoslova božjega, kjerkoli bodo in jim kličemo prisrčen, Z Bogom!

Delavca zasulo.

Iz Lese nam pišejo: V soboto dopoldne se je pri kopanju peska smrtno ponesrečil delavec Alojz Cimžar. Odtrgala se je večja plast zemlje in ga do vratu zasula.

Kulturni pregled

Slovenska umetniška razstava na Dunaju.

Dunaj, 13. junija 1927.

O razstavi »Slovenskega umetniškega društva« pri »Hagenbunde« (glej »Slovenec«, 9. junija 1927) imamo zabeležiti dvoje nadaljnjih poročil tukajšnjih listov.

1. »Bühne«, 1927, Nr. 135, 9. Juni. Wolfgang Born v članku »Wiener Frühlingsausstellungen. Hagenbund—Kunstschau. Po uvodnih razmotiranjih o kanonični veljavi Pariza za umetnost ostale Evrope izvaja W. B. sledeče: »V težnji, obogatiti običajno sliko, je »Hagenbund« povabil v goste »Slovensko umetniško društvo Ljubljana«. Jasno je čutili slovensko kri: otočno temnorjavo barve, glave, ovite od neme bolelosti in gibi katerih kurve se iztekajo same vase (»die in sich laufenden Kurven der Bewegung«) naznačajo oni njihovi nacionalni glasbi odgovarjajoči mol. Formalno vlada tudi tu Pariza, Stiplošek n. pr. se prikazuje v svojih nežnih dekliških podobah kot imitator Deraina (kar mi ni popolnoma jasno, op. poroč.), slikarja-brata Tone in Fran Kralj pa se pri svojih patetično stiliziranih slikah iz življenja njunega naroda bolj naslanjata na maskovitost (»Maskenhaftigkeit«) Piccasovo (kar sklepa W. B. najbrž na podlagi maske enega izmed pesalcev na »Slovenski svatbi«, op. por.). Se jasneje se očituje težnja po presaditvi pariške slikarske kulture, kar kljub vsemu trudu ne uspe popolnoma, tam, kjer izostane eksotični pribor Jugoslavije (podčrtal poroč.).

2. »Wiener Neueste Nachrichten« v svoji ilustrirani prilogi: »Bühne, Welt und Mode«, Sonntag, 2. Juni 1927. Arthur Roessler: Künstlerbund Hagen. Z 9 reprodukcijami razstavljenih del, med njimi reprodukcija Stiploškove slike »Deklica s knjigo«.

»Razstavi Hagenbunda je priključena kolekcija »Slov. um. društva Ljubljana«. Božidar Jakac, Fran Kralj, Tone Kralj, Gobjmir A. Kos, Tine Kos, Ivan Napotnik, Veno Pilon, Fran S. Stiplošek, Drago Vidmar, Nande Vidmar in Fran Zupan so kljub očitnemu in ne samo po izbiri snovi danemu nacionalnemu priboru ustvarjajoči mojstri evropske umetnostne veljave. Oba brata Kralj, ki sta si slika do zamenjivosti, sta najzanimivejša in najjača mošta skupine. Njuna čustvena imaginacija korenini v narodu. Oblikovno-štrogosti in v temnih barvah javljajoči se izraz njunega umetniškega ustvarjanja lahko nazovemo magični idealizem v katerem se navadna vsakdanost javlja čudovito prepletena z vznemirljivo tragičnimi momenti vse. Ostali reprezentirajo slovenske inštitucije evropskih umetnostnih izraznih načinov od impresionizma do nove stvarnosti.«

Pripominjamo, da je Arthur Roessler ime, list pa, v katerega piše, glasilo Velenemcev. Rajko, Ložar.

Ljubljansko gledališče

OPERA.

Začetek ob 20 zvečer.

Sreda, 15. junija: BRIVEC SEVILSKI. Izven. Gostovanje v Kranju.

Četrtek, 10. junija: GROFICA MARICA, opereta.

Izven. Gostovanje v Kranju. Začetek ob 16.

Petek, 17. junija: TAJDA. Red C.

Sobota, 18. junija: ORLOV. Opereta. Red B.

Nedelja, 19. junija: GROFICA MARICA. Izven.

Na korist bolniškega fonda Združenja gled. igralcev.

DRAMA.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Sreda 15. junija: VEONI MLADENIC. Red D.

Gostovanje operne pevke Teiko Kiwa v ljubljanski operi odpovedano. Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani obvešča tem potom p. n. obdobje, ki je rezerviralo sedeže za to predstavo, da se gostovanje ne vrši in to radi tega, ker poje umetnica to partijo v italijanskem jeziku, kar pa upravi preje ni bilo javljeno. Uprava je bila s strani nacionalistov opozorjena, da je petje v italijanskem jeziku na javni prireditvi v Ljubljani absolutno nemogoče in z ozirom na krivice, ki jih trpi naš jezik v Italiji, tudi nedopustno. Da se uprava izogne vsem neprijetnostim, odpoveduje gostovanje, vendar pa izjavlja, da se na ta način dostikrat onemogoča svetovnim umetnikom nastop na naših deskah. To je toliko bolj obžalovanja vredno, ker smatramo, da se je naša opera razvila do te višine, ko potrebuje umetniške manifestacije mednarodnega značaja in važnosti. Pripominjamo, da je umetnica japonske narodnosti in poje vse partije v originalu ter da je nastopila v isti vlogi v Belgradu in Zagrebu.

Slovenci v Italiji

Proti tršaškemu škofu. Pred dnevi smo omenili, da je pričelo tršaško časopisje z novo kampanjo proti slovenski službi božji v tistih tršaških cerkvah, kjer je še ostala. »Popolo di Trieste« je obrnil sedaj ost proti škofu samemu. V članku »Sentjakobska cerkev in slovenske pridige« piše: »Ako se preganjajo prelati patriotičnih čustev, je priporočljivo, da se preganjanje neha v vsakem oziru. Škodovati italijanskim elementom radi tega, ker se človek nahaja v »klerikaloslovenskem« ambijentu, bi bilo malo preveč. Poglejmo rajši pogumno, kaj bi se dalo storiti, da se sprejme resnično stanje, ki smo ga javili. Pri Sv. Jakobu je n. pr. ostala maša ob 9.30, seveda v slovenskem jeziku. Ob 9.30 pridejo kmetice daleč s polja pri Sv. Jakobu, da bi slišale mašo, ki se bere ob tej uri prav zanje. Skrb zanje je vendar prenežna, toliko bolj, ker se nam zdi, da je latinščina boljša v dušnem pastirstvu kakor slovenščina. Presenetljivo in priporočljivo je, da cerkvena oblastva niso tega mnenja, sodeč po neodjenljivem ozračju, polnem protikacije, v katerega je zavita slovenska duhovščina. Mi ponavljamo z vso silo, da posebno v Trstu lahko odpravimo brez slovenskih prelatov. Onemu, ki gre: »Popolo di Trieste« menda ne ve, da se po katoliškem obredu berejo maše pač v latinskem jeziku. Ali pa morda želi, da se tudi pridiga vršila v latinskem jeziku? Še »Popolovic« uredniki bi menda boljše razumeli slovensko kakor latinsko pridigo. Sicer je že iz konteksta samega razumljivo, da ne gre za eno slovensko pridigo več ali manj, ampak za tistega, »ki mu grec«.

Velika skrb za tolminske gore. Nedavno se je v tolminskem fašju osnoval »odsek« za pospeševanje turizma prometa na Tolminskem. Sprejet je bil dnevni red, ki poudarja, da je pospeševanje turizma na Tolminskem velike važnosti v prvi vrsti z političnih ozir, ker turizem pospešuje asimilacijo. Oba italijanska tršaška dnevnika sta v nedeljo priobčila dolg članek »Tolmine«, v katerem se popljujejo krasota tolminskih gor in

Mariborsko gledališče

Sreda, 15. junija ob 20: AKADEMIJA.
Četrtek, 16. junija ob 20: SVET. Premijera.
Petek, 17. junija: Zaprito.
Sobota, 18. junija ob 20. uri: SVET. Ab. A in (C). Kuponi.

Nuščev »Svet« na mariborskem odru. Na praznik v četrtek dne 16. t. m. ob 20. uri se v pripravi v mariborskem gledališču eno najučinkovitejših Nuševih komedij »Svet« v režiji g. J. Koviča. Delo odlikujejo duhovita zasnova, lapidarni dijalogi in neprisiljeno komične situacije. V glavnih vlogah bosta nastopila ga. Bukšekova in g. Grom

A. CERKVENIK: OČIŠČENJE.

S Cerkvenikom se je Bratina poslovl in pokazal za slovo: da je izboren in scenarist in da je samostalno poslanstvo umetnosti, ker vzame rajši slabšo domačo dramo kot tujo povprečno. Če je Cerkvenikov ime danes v gledališki literaturi, je to izključno po Bratinovi zaslugi.

»Očiščenje« je pokazalo na odru še bolj svoje hibe kot pri čitanju. Vse tri periodične scene med možem in ženo so utrudile s svojimi quasi-logičnimi izsledkovani. Druga scena je močna in ima kompozicijo; četrta je vplivala z igro ptujskega gosta Kauklerja; zadnja z molitvijo in umiranjem gospe Bukšekove.

Prostitutke v dramo so se preživele, ker mičejo le enkrat in le tedaj, če ostanejo prostitutke. Reševati z njimi etične probleme tiste kategorije, kakor jih rešuje Claudel — čisto v drugih sferah — zato je Cerkvenik preslab. Obtoževati družbo v takih izjemnih, redkih okoliščinah, ko so jo do obisti obtožili že geniji, je morda le preveč preračunano. Demonstrirati okrove, ki jih kuje družba okoli posameznikov, da ne morejo živeti svoje življenje, je morda problem; ali umetniški ni, če ni genijalnega preloma, če ni vsaj genijalnega bliska, ki kaže odrešitev. Kapitlacija — ne! Kapitlacija ni očiščenje... Tudi Ibsen je obtoževal. Ali Ibsen, ki je podiral temelje, je našel idealno rešitev: izživljal sebe! Ne laži sebi! Res — morda je v mraku teh scen nekaj tistega skrito vulkanitnega, kjer je problem ostal neresen baš zaradi obtožbe same, da sili instinktivno: ali v obup in nihilizem — ali pa v revolucijo. Nekje mora biti kontrapunkt: saj ne morem verjeti, da bi bil Cerkvenik napisal teh 6 scen le zaradi pobožnega sočutja.

Lahko sicer kdo trdi, da je taka-le moderna stvar itd. Moderne stvari si sicer lahko vsakdo piše za svojo privatno zabavo; kadar pa stopa pred svet, da bi bil kakor duhovnik umetnosti, mora vedeti, da zahteva psihološki zakon umetniškega ugodja svojo rešitev problema.

»Očiščenje« ni prepričalo in ni ogrela. Bratina si je dal nekaj faustovskega. Iz svoje vloge ni mogel napraviti bogve kaj; saj je to konfuzen tip, ki hodi mimo življenja. Edino v drugi sceni se je izživel in dal krasno igro. (V prvi ga je menda praznina v gledališču potlačila.)

Gospa Bukšekova je seveda morala mnogo filozofirati in je iskala dolgim besedam subtilne nianse, da pričara življenje v puše dialo. Sicer se ji modulacija glasu ne vda, toda igra jo je zanesla in v poslednji sceni, ko je izpila strup, je vplivala z veliko silo.

G. Kaukler iz Ptuj je pategni aristokrata majhno v groteskno; bolj kot Cerkvenik pa je lahko zadovoljen on. Njegov policijski ravatelj je bil originalna in dobro šludirana figura.

Gdč. Starčeva igra rutinirano; toda — igra.

Bratina bi bil zaslužil drugačno slovo: gledališče je strahno zevalo. Sicer čudno. Kako to, da je bila šele zdaj poslovlina predstava?

Bili računali z njim kakrnikoli: bil je Bratina ena najmočnejših osebnosti naše drame, če ne najmočnejša sploh. Dr. F. S.

Knjige in revije

»Naše gorice«. Glasilo vinarskega društva v Mariboru. Ilustr. mesečnik za pospeševanje kmetijstva. Urednik: Andrej Zmavc v Mariboru. Vsebina: Vloga gostilničarstva v našem narodnem gospodarstvu. — Naše hmeljarstvo s posebnim ozir na izbor hmelja. — Oldij. — Kmetijsko-nadaljevalni tečaj v Mariborski oblasti. — Naš izvoz vina v inozemstvo. — Vinograd in breskev. — Oneida in novejši krompirjeve vrste. — Društvene vesti. — Tržna poročila. — Drobiz. — Kmetijsko šolstvo. — Književnost. — Meteorološka opazovanja. — Količnik uredništva in upravnitva. — Zakon o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva.

udobnosti, ki jih nušč letoviščanjem Tolmin. Dnevno porabiš za življenje v Tolminu

Nova pošta v postojnski jami. Preteklo soboto se je vršila otvoritev nove pošte v postojnski jami. Pošta je zgrajena v veliki koncertni dvorani takoj ob vchodu na desno; stavba je nizka, da ne kvarji dvorane, in leži 125 metrov pod zemljo.

Anahronizem. K poročilu o sobotnem sestanku pokrajinskih tajnikov fašistovske stranke iz Trsta, Gorice, Vidma, Reke, Zadra in Pule je neki tršaški list dodal pojasnilo, da so na sestanku razpravljali o sodobnih problemih na Primorskem, posebno o slovenskih problemih, ki jih imajo že oni na ustih. »Slovenski učitelji, slovenski duhovniki, prosvetna društva itd. predstavljajo tak anahronizem in tak kontrast v deželi, ki je anektirana že devet let in kjer ne obstoji razred slovenskih intelektualcev, da nas silijo k temu, da takoj prenehamo s svojo velikodušnostjo in strpnostjo.« — Te besede ne obetajo nič dobrega.

Orel

Vsem orlovskim odsekom in orliškim krožkom! Javite takoj Orlovski podvezi, ozir. Orliški zvezi število udeležnikov Stadionske prireditve 8. julija t. l. Navedite točno število, koliko članov (članice) pride v kroju, koliko brez kroja in koliko bo ostalih udeležencev. — Predsedstvo O. P. in O. Z.

Naznanila

Pozor šahisti Zagorja! V sredo dne 15. junija 1927 ob pol 8 zvečer se vrši v kavarni Müller v Zagorju sestanek šahistov radi ustanovitve šahovskega kluba. Vabljeni vsi šahisti in prijatelji šaha! — Sklicatelj.

Pridobivaite novih naročnikov!

Cerkveni vestnik

Nočnim častilcem presv. Rešnjega Telesa se vljudno naznanja, da je na praznik sv. Rešnjega Telesa zvečer izredna molitvena ura celo noč. Moli se 28 ura: Za praznik presv. Rešnjega Telesa. Vabimo nočne častilce, da se te molitvene ure, kakor tudi stolne procesije sv. Rešnjega Telesa zanesljivo in v obilnem številu udeležijo.

Procesija o Svetem Telesu v Trnovem bo tudi letos kakor prejšnja leta ob 6. uri zjutraj. Najprej bo sv. maša, po pol sedmih se spreved razvije po ulicah kot sicer. Pri procesiji sodeluje godba »Sloga«. — Ako bi bilo vreme skrajno neugodno, se izvrše blagoslovi v cerkvi.

Radio

PROGRAMI:

Zagreb 310, Breslau 322.6, Praga 348.9, Stuttgart 379.7, Frankfurt a. M. 428.6, Brno 441.2, Rim 449, Langenberg 468.8, Berlin 483.9, Dunaj 517.2, Varšava 1111.

Sreda, 15. junija.

Zagreb: 20.30 komorna glasba: Mozart in Beethoven, 22.30 p. nos iz kavarne »Corsica«. — Breslau: 20.10 »Bumby«, komedija Oskarja Wildeja. 22.15 Karl Behr: Aufführungen des Breslauer Schauspiels. — Praga: 22.30 razna poročila. — Stuttgart: 20.30 p. nos iz Mannheim: Kurpfälzische Hofmusik des XVIII. Jahrhunderts. — Frankfurt: 20.15 koncert, 21.15 literatura: pesnik Fritz Lau. — Brno: 19.15 p. nos iz narod. gledališča v Brnu: Verdijska opera »Aida«. — Rim: 21.10 Transmissions, da un Teatro. — Langenberg: 20.30 Köln / Robert Koppel-Abend, 22.40 p. nos koncerta iz Essena, kapela Farkas Miska. — Berlin: 24.30 Ernst Lubitch: Hollywood, das Filmland, 21. orkestralni koncert, 22.30 nočna godba. — Dunaj: 20.05 Erinnerungen an Johann Schrammel, izvaja komorni kvartet. 21.05 predavanje: Zwischen Kärntner- und Schottentor und auf dem Glacis, govornik Lia Landt in Hermann Wawra, sodeluje Adelheid Bergmann (petje), nato lahka večerna glasba. Kapela Sulving. — Varšava: 20.30 Concert du soir: Musique d'opérette, 22.30 p. nos godbe iz kavarne »Rydz«.

Mariborska porota.

Maribor, 14. junija.

POZIGALEC.

Danes se je vršila pred porotnim sodiščem razprava proti Stefanu Magdiču, 24 letnemu posestnikovemu sinu iz Ižakovcev pri Dol. Lendavi. Obtožen je treh požigov, katere je izvršil iz mashevanja. Dne 6. januarja 1927 je zažgal hlev posestnika Stefana Žižek. Požar je napravil okrog 7000 dinarjev škode. Mesec dni kasneje, dne 6. februarja je zažgal poslopje Stefana Konter, 27. februarja pa je gorelo pri Francu Poredosu. Požari, ki so si sledili tako naglo ter izbruhnili vsi nekako ob istem času, so vzbudili pozornost orožnikov in preiskava je dognala, da je bil obtoženec vsakokrat pred požarom v gostilni in kmalu po njegovem odhodu je izbruhnili ogenj. Ko so ga orožniki vprašali ali je on storilec, je odločno tajil, začel pa je takoj dokazovati, da ga v času požara ni bilo v bližini, da je to vzbudilo pozornost in kmalu so ga ujeli, da se je zagovarjal. Slednji je priznal, da je on ogenj podtaknil, na sodniji pa je zopet vse prekalil; končno je podal popolno priznanje ter izjavil, da je zažgal iz mashevalnosti. Obsojen je bil na 8 let težke ječe.

UBOJ V VINOGRADU.

Dne 30. marca t. l. so kopali težaki v vinogradu Ane Seruge v Velikanih. Med težaki sta se nahajala tudi Anton Hladen iz Cerova in Jožef Bukovec. Zvečer so se težaki zbrali v viničarski hiši. Med Hladenom in Bukovcem je nastal prepir radi Bukoveve žene in Antonije Lovrenčak, Hladenove ljubice. Bukovec je ležal v sobi v postelji, za njim je šel v sobo Hladen. Naenkrat je prišel Bukovec iz sobe, za njim pa Hladen z motiko v roki, s katero je udaril Bukovca po hrbtu ter nato odšel. Bukovec je tekel kakih 15 korakov, se nenadoma sesedel ter obležal mrtev. Ko so mu odpleli obleko, so našli veliko rano na levi strani prsi. Obdukcija je dognala, da je bil zaboden z nožem v srce. Hladen se je naslednji dan sam javil sodišču. Izgovarjal se je s silobranom.

Sodišče je obsodilo Hladena na 6 let težke ječe.

To in ono Lindbergh doma.

Lindbergh je danes najbolj popularen in češčen človek v Ameriki. V Washingtonu so ga sprejeli kot največjega moža sveta, častneje kot kralja in vladarja, svečane je kot bi sprejeli predsednika samega. Vojne ladje so mu plule nasproti v pozdrav in dvestotisočglava množica ga je pričakovala. Nasproti mu je letelo dve sto letal pod vodstvom orjaškega zrakoplova »Los Angeles«. Njegova mati se je morala skrivoma pripekljati v pristanišče, da ga je mogla kot prva sprejeti.

Ko je Lindbergh stopil na ameriška tla, ga je pozdravil vrhovni poveljnik vojske in letalstva. Pred spomenikom miru je pričakoval Lindbergha in njegovo mater predsednik Coolidge sam in pripel zmagovalcu najvišje odlikovanje. Lindbergh in mati sta bila predsednikova gosta, ministri in druge najvišje ameriške osebnosti so ju prihajali pozdravljati. Kjer sta se pojavila, povsod ju je množica obsula s cvetjem, pota, po katerih sta se vozila, so bila vsa polna zelenja, ki so ga nametali navdušeni gledavci.

Lindbergh je postal polkovnik ameriške armade, ponujajo mu mesto voditelja velepodjetja za aviatiko z ogromno mesečno plačo. Dobil je na stotisoče pisem, čestitk službenih in — ženitnih ponudb ter na vagonah daril. Lindberghovo ime nosijo otroci na čepicah in ženske na ročnih torbicah, Lindbergh je danes sanja vaze zaljubljenega Amerikanca.

ZENIJ IN BLAZNOST.

Skoraj vsi veliki duhovi so imeli v življenju trenutke, ko jih je zdrav človeški razum zapustil. Mnoge je gotova fikсна ideja zasledovala do konca svojih dni. Prerok Montanus

Belorus gimnazijec Koverda, ki je umoril sovjetskega poslanika v Varšavi Vojkova.

se je smatral za ječmenovo zrno ter se branil zapustiti hišo, češ da ga bodo ptice pozobale. Haller je bil vedno mnenja, da ga ljudje zasledujejo. Ampere si je domišljal, da stoji pod vplivom vraga samega. Mendelsohn je bil mračen, ravnotako Moliere. Holandski slikar van Gogh je živel v ideji, da je obseden od hudice. Mozart si je domišljal, da ga hočejo Italijani zastrupiti. Veliki slikar von Leyden je bil tudi mnenja, da ga hočejo zastrupiti ter ni hotel zadnja leta življenja zapustiti postelje. Roberta Schumann je zasledovala misel, da vse mize govorijo ter vse izdajajo. Pri ženitnih kot so bili Pascal, Newton, Maupassant, Hölderlin, Lenau, Strindberg, Nietzsche, van Gogh, katerih um je bil daljši ali krajši dobo omračen, je sploh težko določiti mejo, kaj so storili v zmedenosti in kaj pri zdravniški pameti.

OZIVLJENO MRTVO MORJE.

Angleži so izkoriščevalci, kamorkoli se vseudejo ali zasedejo, takoj se spravijo nad zaklade, ki tičijo v zemlji ali pa nad zemljo. Sedaj je na vrsti Mrtvo morje. Velikanske množine soli, ki so shranjene v Mrtvem morju, jim ne dajo miru. Navadna morska voda ima namreč 5% soli v sebi, voda Mrtvega morja jo pa vsebuje 25%. Zalosten je pogled na Mrtvo morje, kajti tu ni ne plime, ne oseke, ne pritoka, ne odtoka, voda je popolnoma mirna, to se pravi, mrtva, v kateri tudi ničesar ne živi. Leži globoko pod morsko višino in skozi tisočletja se je njena vsebina zmanjšala edino iz izhlapevanjem. Na morskem dnu pa so se tekom let nabrale neizmerno množine soli, katere seveda ne izhlapijo. Pred vojno je imela Nemčija tako rekoč svetovni monopol za kalijeve in druge soli, katere je dobivala iz svojih rudnikov v Alzaciji, brez katerih bi kmetijstvo ne stalo na višku, na kakršnem je danes. Sedaj hočejo Angleži postati svetovni dobavitelji teh vrednosti, katere hočejo vzeti iz naročja Mrtvega morja. Dasi je to združeno z velikiimi težkočami, vendar je gotovo, da bodo uspeli, kajti Angleži ne da svojega denarja iz rok, dokler ne vidi, da bo res dobičkanosno. Sedaj se pečajo z načrtom, da bi izpeljali tja železnico, kar pa je tudi silno težko, ker je morje obdano od samih gor. Računajo, da so zaloge soli v Mrtvem morju vredne mnogo več kot pa eno milijardo funtov, to je do sto milijard dinarjev. Se že spleča.

OD JARCA DO SUKNJE V ENEM DNEVU

Neka kanadska tovarna za predelavanje volne je napravila poskušnjo, v kolikem času je mogoče izdelati iz volne izgotovljen suknjič. Ob petih zjutraj so jarca ostrigli in že pol ure potem je bila volna oprana in pobarvana. V nekaj urah je bila volna predelana v blago in že je stal krojač s škarnjami v roki pripravljen, da ureže suknjo. V par urah je bila suknja gotova in naložili so jo v aeroplan ter prepeljali v Quebec, kjer je bila razstava, tako da je zvečer ob sedmih ondotni guverner oblekel suknjo, katero je zjutraj imel še jarec na sebi.

DROBIZ.

Povprečna plača delavca v angleški motorni industriji je 79 in pol šilinga tedensko t. j. 1108 Din.

Na Madagaskaru je dobiti samo svilen blago. Je ceneje kot katerakoli druga tkanina.

Platina je danes najdražja kovina na svetu in zlato v velikih meri nadkriljuje.

Sest tisoč ton premoga je potreba za enkratno vožnjo velikega modernega parnika iz Liverpoola v Newyork.

Na angleških železnicah imajo dandanes 24.000 lokomotiv.

Gospodarstvo

Kakšen bo letošnji velesejem.

Kakor smo že včeraj poročali, je letošnji velesejem že zaseden. Kar je za uspeh izredno pomembno posebno že zdaj ko so le še 8 tedni do otvoritve, ki je 2. julija. Pričakovati je gotovo še nadaljnji narodišč za prostor. Skupaj bo letos okoli 700 razstavljalcev, v prvi vrsti seveda domačih, pa tudi dovolj tujih, — inozemskih.

Dobro bo zastopana na sejmu nemška industrija, ki bo razstavila zlasti stroje za obdelovanje lesa. Nadalje bodo razstavile precej avstrijske trdnice, potem belgijske (tudi stroje za obdelovanje lesa), poljske, češkoslovaške, madjarske itd.

Kolikar se da videti iz dospelih prijav, bodo letos zlasti dobro zastopane skupine: stroji za obdelovanje lesa, poljedelski stroji in avtomobili, za kar vse je naš trg, ne samo slovenski ampak tudi ves v celoti državi, izredno dostopen. Dobro bo zastopano tudi pohištvo, dočim bo slabše zastopana tekstilna industrija, ki ima zelo dobre čase, ne razume pa seveda reprezentativnih ciljev, kar se bo ob prvi priliki pokazalo.

Letos bo velesejem kljub velikemu odstotku (60—70%) starih razstavljalcev nudil preprosto sliko. Stari razstavljalci bodo poskrbeli za nov način razstave produktov, novi pa bodo prinesli zopet nove produkte.

Letos bo velesejem kljub velikemu odstotku bo po obsežnih pripravah sodeč zelo zanimiva. Avtomobilskih mark bo na sejmu 21, motociklov pa 11. 80 malih obrtnikov bo razstavilo pod okriljem Urada za pospeševanje obrti. Aeroklub bo razstavil modele aeroplanov in 8 inozemskih tvornic. Razstavlja tudi Društvo za varstvo ptic povk (kanarčki).

Sejmu bo priključena tudi umetniška razstava v paviljonu K.

Načrt zakona o prisilni poravnavi.

Belgrad, 13. junija.

Sedaj je v justičnem ministristvu izdelan projekt zakona o prisilni poravnavi izven konkursa, ki se bo potom trgovskega ministristva dostavil vsem gospodarskim korporacijam in pretres.

Principi, na katerih je zgrajen osnutek, so sledeči:

Poravnava naj bi bila splošna ustanova za vse dolžnike.

V zaščito vlagateljev so nameravane sledeče varnostne odredbe: poravnalno postopanje se ne more dovoliti: če dolжник zbeži ali je obojen zaradi prestopka koristoljubja, ker je že ustavil svoja plačevanja, ali je v preiskavi radi takega prestopka, če je dolжник že bil v konkurznem ali v poravnalnem postopanju ni pa še preteklo 5 let od zaključka poslednjega konkurznega ali poravnalnega postopanja, če je dolжник moral voditi trgovske knjige, pa jih ni in če dolжник ne nudi upnikom najmanj 40% njih terjatev.

Ukrep v zaščito upnikov je tudi ustavev postopanja v vsakem slučaju, če se dokaže, da je dolжник zaprosil za poravnalno postopanje samo zato, da izigra vlagatelje oz. upnike.

Če n. pr. dolжник izvrši kako delo protivno sodnim ali zakonskim prepovedim, se mu more odvzeti uprava imovine in izročiti upravniku poravnave; tudi se otero kaznuje, če hoče uveljaviti izmišljene terjatve.

Načrt določa v svrhu preprečevanja zlorab, da izgubi veljavnost poravnava, če se v teku 2 let po potrditvi poravnave obsodi dolжник zaradi bankrotstva in poravnava izgubi svojo veljavnost, če dolжник ne izpolni svojih obveznosti v roku, določenem v poravnavi.

Posebej glede na take dolžnike, kjer vlagatelji potrebujejo zaščite, kar velja za denarne zavode, ki se pač bavijo s sprejemanjem vlog, je do-

ločena za vlagatelje posebna zaščita in sicer: vloge do 10.000 Din se morajo v prvi vrsti izplačati, za poravnalnega upravnika se more postaviti kak državni ali denarni zavod in ustvarja se poleg poravnalnega upravnika tudi petčlanski odbor, od katerih pet mora biti najmanj en vlagatelj.

To so v kratkem principii novega osnutka, ki obsega v celoti 76 členov in o katerem bodo imele priliko izraziti se gospodarske korporacije cele države.

Izkaz o stanju Narodne banke s dne 8. t. m. (Vse v milijonih Din; v oklepajih razlika napram izkazu z dne 31. maja.) Aktivna: kovinska podlaga 506.0 (—3.5), posojila 1207.6 (—30.6), račun začasne zamenjave 319.6 (+0.1), saldo raznih računov 1624.9 (—2.9); pasiva: bankovci v obtoku 5436.4 (+98.6), račun začasne zamenjave 319.6 (+0.1), drž. terjatve 354.7 (—402.5), obveznosti po žiru in tek. računih 1493.6 (+212.3), bilančna vsota 9.865.5 (—41.2); ostale postavke neizpremenjene.

Tvornica za dušik d. d. Ruše ima obični zbor 27. junija ob 15 v prost. Ljublj. kred. banke podr. Maribor (regularia, volitev uprave in nadzorstva).

Bilance industrijskih d. d. »Kovina«, prva jugoslovanska metalurški industrija d. d. v Mariboru izkazuje za lansko leto dobiček 12.681 Din (za 1925 izguba 1.833.000 Din, za 1924 dobiček 26.908 Din). — »Petovica«, usnjarska industrija, d. d. s sedežem v Ljubljani je zaključila l. 1926, z izgubo 80.241 Din, pri čemur je treba upoštevati tudi izgubo za 1925 v znesku 453.926 Din. Donos je bil lani znatno večji kakor v letu 1925.

Tvornica lesnih proizvodov Heiman in Heiler, d. d. v Zemunu sklicuje za 25. junij v Belgradu obični zbor, na katerem se bo sklepalo o likvidaciji družbe. — Svoječasno je imela ljubljanska (sedaj belgrajska) Stavbna družba d. d. večino delnic tega podjetja, ki je bilo ustanovljeno l. 1922. Vendar pa je letos Stavbna družba to udeležbo likvidirala.

Poštomatovni promet v maju 1927. Računov je bilo začetkom meseca 14.020 (Ljubljana 4559), koncem meseca pa 45975 (Ljubljana 4573). Stanje vlog je znašalo začetkom meseca 370.3 (Ljubljana 70.7) milj. Din, koncem meseca 329.9 (Ljubljana 67.7) milj. Din. Skupni promet je bil 3914.6 milj. Din, od tega brez gotovine 1844.2 milj. Din, ali 47.1%.

Belgrad zgradi plinaro. Kakor poročajo iz Belgrada, je belgrajska mestna občina sklenila zgraditi plinaro in je tozadevno že zaključila pogajanja z neko inozemsko tvrdko.

Nova banka v Srbiji. V Srbiji kljub slabim izkušnjam še vedno ustanavljajo nove banke. Sedaj so v Čačku ustanovili Čačanski oblasno banko s kapitalom 1 milij. In Čačak, malo provincionalno mesto v Srbiji s 5000 prebivalci, ima poleg podružnice Drž. hip. banke že dve banki!

Velika insolvenca na Dunaju. Znana velika judovska trgovina s kovinami Jakob Neurath je začela v plačilih težkobe. Njena pasiva cenilo na 26 do 30 milijonov šillingov, od tega v Angliji 800 tisoč funtov. Podjetje je začelo v težkobe, ker si je hotelo in tudi deloma pridobilo vpliv v kovinski industriji, kar pa je zahtevalo prevelike kapitalne stroške. Polom je vzbudil na Dunaju veliko senzacijo.

Kongres Mednarodne trgovske zbornice v Stockholmu. Za ta kongres vlada veliko zanimanje. Največ bo kongres razpravljal o kartelih in predlog je, naj se predlaga v resolucijah, da naj zakonodaja posameznih držav ne ovira ustanavljanja mednarodnih kartelov. Prof. Cassel, švedski delegat, namerava predlagati ukinitve drž. subvencij za industrijo in trgovino. — Naša delegacija za ta kongres je že sestavljena in njen predsednik je g. Arko, predsednik zagrebške zbornice.

Borza

Dne 14. junija 1927.

DENAR.

Zagreb, Berlin 13.48—13.51 (13.479—13.509), Italija 313.01—315.01 (312.61—314.61), London 276.10—276.90 (276.10—276.90), Newyork 56.70—56.90 (56.70—56.90), Praga 168.20—169 (168.20—169), Dunaj 8—8.03 (8—8.03), Curih 10.95—10.96 (10.935—10.963), Amsterdam 22.78—22.84 (22.78—22.84).

Curih, Belgrad 9.135 (9.13), Budimpešta 90.60 (90.60), Berlin 123.21 (123.20), Italija 28.75 (28.67 den.), London 25.25 (25.25), Newyork 520 (520), Pariz 20.365 (20.363), Praga 15.40 (15.40), Dunaj

73.15 (73.15), Bukarešt 9.07 (3.0775), Sofija 3.76 (3.76), Varšava 58 (58), Madrid 89.80 (90.60).

Dunaj, Devize: Belgrad 12.46, Kodanj 180.40, London 34.47, Milan 89.81, Newyork 709.65, Pariz 27.79, Varšava 79.80. Valute: dolarji 708.50, angleški funt 34.50, francoski frank 27.80, lira 39.40, dinar 12.45, češkoslovaška krona 20.99.

Praga, Devize: Lira 182.50, Zagreb 59.15, Pariz 131.75, London 103.60, Newyork 33.61.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 84.50 den., vojna odškodnina 848—844, zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 195—197, Ljublj. kred. 150 den., Merkantilna 98—100, zaklj. 98, Prastedion 850 den., Kred. zavod 160—170, Trbovlje 455 bl., Vevče 135 den., Stavbna 55—65, Sešir 104 denar.

Zagreb. 7% invest. posoj. 84—85, agrari 51, vojna odškodnina 344 zaklj., junij 345 bl., julij 346—347, Hrv. esk. 95—96, Hipobanke zaklj. 61, Jugobanka zaklj. 92—93, Prastedion 850, Ljublj. kred. 150 den., Sečerna 505, zaklj. 510, Slavonija 20, zaklj. 22, Trbovlje 450—455, Vevče 135—145.

Dunaj. Podon.-savska-jadrana, 79.75, Trbovlje 56.50, Hrv. esk. 13.20, Leykam 11.30, Mundus 174.50, Slavonija 8.20.

BLAGO.

Ljubljana. Tendence za les in dež pridelke netipremenjena. Zaklj.: les 15 vag.

Čipke, klekane, pristno domače ročno delo la. laneni sukanec najcenejše pri Osrednji čipkarski zadrugi Ljubljana, Kongresni trg

Sport

HŠK CONCORDIA, ZAGREB: ASK PRIMORJE

Jutri na igrišču Primorja ob 17.30 uri.

Po dveletnem presledku gostuje jutri na Telovu v Ljubljani izvrstna enajstmerica Concordije, ki se baš sedaj nahaja po zaslugi svojega trenerja, znanega Koželuha, v naravnost izvrstni formi in kondiciji.

V letošnjih prv. tekмах beleži Concordia samo en poraz s 3:2 od Haška in to radi docela problematične enajstmerice. Vse ostale nasprotnike je gladko porazila: Gradnjanskega 4:1, Zeleničar 4:0, Derby 6:0 itd. Zelo lep uspeh je dosegla proti beogradskemu Jedinstvu, ki ga je porazila z 8:0, dočim ga je Hašk naslednji dan le 4:1. Najlepši letošnji uspeh Concordije pa je njena pred nekaj tedni izvojevana zmaga nad Hajdukom s 4:2 in to na vročih tleh Splita, prva tekma je ostala z 1:1 neodločena.

Gostje nastopijo s kompletnim moštvom, z vrhničem in mladim internacionalcem Ivico Paveličem, ki je letos prvič igral reprezentativno v Budimpešti. V moštvu Concordia bo igral tudi Buljevič, bivši igralec in trener Primorja.

Primorje stoji v tem srečanju z Zagrebčani pred zelo težko nalogo. Vsekakor pa je dana garancija, da bo z ozirom na dobro formo domačinov nudila tekma izvrsten sport. Kakor smo že javili, nastopi kot gost za Primorje Sekulić, levo krilo belgrajske Jugoslavije in večkratni internaci-

onalac. Kot predtekma se vrši ob 16. uri: Disk Domžale: Primorje jun.

SK Ptuj: SD Rapid 5:3, 4:2. V Ptufu se je v nedeljo vršila hazena tekma za prvenstvo rezerv. Zaslužno so zmagale domačinke. Sodi je dobre z. Cizel.

1SSK Maribor: SK Ilirija 3:8, 2:3. V nedeljo se je vršila v Mariboru finalna tekma za hazensko prvenstvo Slovenije. V finale sta se placirali najboljši slovenski družini, Ilirija in Maribor. Za tekmo je zavidalo med sportno publiko veliko zanimanje, kar dokazuje lep obisk občinstva. Z ozirom na rezultate, ki jih je dosegla družina SK Maribora v letošnjih tekmah je bilo pričakovati, da bo to pot prvakinja Slovenije. Toda njena nedeljska igra je zelo razočarala. Napad je igral brez vsakega smisla za kombinacijo. Vuga je nastopila z bolno nogo in je bolj statirala kakor pa igrala in le motila v igri. Ona nikakor ni spadala v družino za tako težko tekmo. Radi nje sta bili obe krili navezani sami nase in se pri dobrem kritju nasprotne nista mogli uveljaviti. Slaba je bila krilska vrsta. Petanova sploh ni držala place-menta. Mnogo boljše je bil njen vis. Dobra je bila vratarica. Ilirija tudi ni igrala baš prav dobro. V veliki meri je bila le defenzivna. Pač pa je napadna tria izborna vigran. Bernikova je bila najopasnejša šuterka. Igra je bila precej ostrina in so zlasti Mariborčanke igrale preostro. Bezultat poteku igre ni rešen. Napade Mariborčank je v veliki meri čistila izborna vratarica Ilirija, razen tega so pa imele Mariborčanke veliko smolo in marsikateri strel se je odbil od prečke. Pogreška je bila tudi, da za goali ni bilo mrež, radi česar sodnik prvega gola za Maribor ki je padel takoj v začetku igre ni mogel priznati. Krivda ne leži na njem, marveč na goal sodniku. Za tako tekme bi spadali za goal sposobni ljudje. Sodnik g. Peterka je bil zelo dober, da, celo prestop.

Javornik (Rakek): SK Vrhnika 4:1 (2:1). Tekma se je vršila na Vrhniku. Na Telovo so odigra na Rakeku revanšna tekma.

SPORTNI DOGODKI.

Admira je zmagała, Rapid je bil premagan, in se je sedaj razdalja med njima zelo povečala; Admira ima 34 točk, BAC 31, Rapid 27, Simmering 26. — Budimpešta je porazila Pariz v neverjetnem razmerju 13:1, Danska je igrala proti Holandski v Koebenhavnu 1:1, Švedsi so pa v Stockholmu zdelali Fince 6:2. — 50.000 gledalcev je privabila v Berlin tekma L.F.C. Nürnberg proti berlinski Herbi; z 2:0 so si priborili Nürnbergani nemško prvenstvo. — Turki pa niso kar tako; Slavijo so premagali v Carigradu zopet, 3:1. — Izredno veliko gledavcev, 20.000, je gledalo retji poraz Vršovic v Avstraliji, 2:3, proti izbranimu moštvu Queenshenda. — Arsenal v Baselu 0:1, v Bielu pa 7:7.

Boj za Davisov pokal se zaključuje; Češkoslovaška je premagala Belgijo 4:1 (edino Nasher je zmagal proti Rohrerju), Južna Afrika Nemčiji, 4:1 (Moldenbauer-Condou), Danska Indijo, 5:0, Francija Italijo (ali 3:2 ali pa 4:1). Silno je presenetila zmaga para Morpurgo - Stefani nad svetovnimi prvaki v parih Cochet-Brugnon. Sedaj se bori v Pragi Češkoslovaška proti Danski in v Parizu Francija proti Južni Afriki.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 14. junija 1927.

Višina barometra 308.8 m

Opazovanja	Barometer	Toplota v C°	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblačnost 0—10	Vrsta padavin			
						ob opazovanju	vsm časa	kaplja	mrlica
Ljubljana (dvorec)	7	764.1	14.1	88	mirno	0	dež	1.5	24.8
	14	762.4	24.0	43	W 6	2			11.2
Maribor	21	762.0	21.0	63	W 2	10			
		763.5	19.0	76	SW 6	2			26
Zagreb		760.1	18.0	88	W 2	0			27
Belgrad	8	762.6	18.0	74	NNW 1	9	dež	17	30
Sarajevo									13
Skopje		761.0	20.0	63	mirno	4	dež	2	31
Dubrovnik		760.8	20.0	66	mirno	0			26
Split		761.5	24.0	55	mirno	0	dež	1	28
Praga	7	763.4	13.0	—	talrno		megla		16

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajska vremenska napoved za sredo 15. junija: Pusto vreme, ponekod dež, toplo.

ZVITKE

(role) za računske stroje, ček in kontrolne zvitke za blagajne vseh sistemov, ima vedno in v vsaki količini v zalogi

LUD. BARAGA, LJUBLJANA,

Selenburgova ulica 6/I. Telefon štev. 2980

Sven Elvestad:

Mož, ki je oropal merto.

»Sedaj bomo torej čuli,« je dejal Asbjörn Krag, »kaj je delal veliki učenjak tu v norveški prestolici. Mislim, da se teh vesti znanost ne bo posebno razveselila. Nasprotno bo pa seznam velika pridobitev za redarstva v drugih deželah. Začnimo torej z vlomom v vilo Rosenhaim pri bančnem ravnatelju Stefan-sonu.«

»Koliko je vrednost ukradenega?« je vprašal odvetnik, pripravljen, da zapiše vsoto na papir pred seboj.

»Nizko računano, desetstisoč norveških kron,« je odvrnil Krag.

Odvetnik je zapisal vsoto in rekel: »Dalje!«

»Nato tatvina pri brodomniku Bjørnebyju — papirji so bili vredni od tri do štiri tisoč kron,«

»Denimo torej štiri tisoč,« je zamrmral odvetnik.

»Na ta način izgublja moj varovanec pri svojih tatvinah. In dalje?«

»Vlom pri obrestniku Woldu. Dvajsetstisoč kron.«

Odvetnik si je zabeležil tudi to vsoto. Vendar je pri tem težko vzdihnil. »Dalje,« je zaprosil.

»Dalje žepna tatvina v Narodnem gledališču, kjer je bilo petim gospodom na prostoru za godbo ukradenih nad štiristisoč kron. Med okradenci je bil tudi gost našega kralja, princ Chira Siamski, kateremu je bil poleg drugega ukraden veliki križ reda svetega Olafa.«

»O, koliko naj bi cenili tega?«

»Smatram, da je red v svoji navadni obliki vreden dvatisoč kron.«

»Ali je imel red kakšno nenavadno obliko?«

»Da, princ Chira ga je bil dal okrasiti še s posebnimi biseri. Ni se mu zdel dovolj sijajen, kakor ga je dobil tu v Oslo. Zato moramo to odlikovanje ceniti na tridesetstisoč kron.«

Tako je našteval Krag tatvino za tatvino. Bila jih je dolga, žalostna vrsta. Vendar je odvetnik zapisoval svote, ne da bi trzil. Ko je prišla na vrsto okradena družba pri konzulu Birgerju, se je nagnil odvetnik izredno globoko na mizo.

Policijski načelnik je to opazil in rekel strogo:

»Gospod, zdi se mi, kakor bi se smehljali.«

»Nikakor ne,« je odvrnil Chevillard po kratkem molku in pogledal kvišku, »malokdaj sem bil tako resen, ko v tem trenutku.«

Prišli so do tatvine pri policijskem načelniku.

»Mar slišim prav?« je vprašal odvetnik. »Da bi bilo ukradeni vse pohištvo gospodu policijskemu načelniku?«

»Da,« je izjavil načelnik, »vse razen moje turške poprnice. Samo ta mi je ostala.«

Odvetnik je zopet hitro sklonil glavo in pazljivo pregledoval svoje zapiske. Načelnik se je glasno odkašljal in začel mečati listine na mizi. Odvetnik je pogledal kvišku. Njegove oči so se svetile, kakor bi jih orosile solze. Francoski odvetniki umejo biti gignjeni, kadarkoli je to na mestu.

Zelo sem žalosten radi nesramnosti, s katero so bili oropali gospoda načelnika kazenske policije. Toda okolnost, da si je moj varovanec izbral za svoj napad gospoda načelnika samega, govori brez dvoma zanj ugodno.«

»Mislite! Meni se pa zdi, da ga ta predrznost bistveno obremenjuje.«

»Seveda, seveda, zares na neki način. Dokazuje pa tudi, da nastopa moj varovanec precej viteško. Ničesar se ni ustrašil. In menim tudi, naj bi se ta slučaj ne prikrival. Jasnje je dalje, da gospod načelnik te tatvine ni prikrival ali jo skušal zatajiti samo zato, ker bi se izpostavil v zasmeh ljudem, ako bi za stvar zvedeli...«

Načelnik se je spet odkašljal. Bilo je očitno, da mu razgovor ni po godu.

»S tega vidikat, je nadaljeval odvetnik, »ne more biti niti govora, da bi mojemu varovancu priznawali. Pač pa je vreden obzira radi velikih znanstvenih zaslug in radi vzorov, ki so ga vodili pri njegovem ravnanju. Posebno še, ker je pripravljen poravnati vso škodo in nadomestiti izgube.«

»Govorite o tatvinih vzorih,« je rekel Asbjörn Krag. »Ali smem prositi, da bi se izrazili o tem nekoliko podrobneje?«

»Mojeva varovanja vodijo res vzori,« je odvrnil odvetnik, »in ne kakšni samoljubni nameni. V toliko je on čisto svojevrsten pojav v zgodovini hudodelstev. Mož ne krade radi denarja.«

»Toda povedati nama še niste, zakaj krade. Čakava nato že ves čas.«

»Krade, ker mora.«

»To ni nikakršno pojasnilo,« je dejal načelnik zlovoljno. »Staro govorico je o kleptomaniji ne sodi sem. Te tatvine nimajo ničesar skupnega s kleptomanijo. Kako bi mogla biti podvržena tej bolezni cela tatinska tolpa?«

»Koliko članov šteje tolpa gospoda d'Alberta?« je vprašal odvetnik.

»Pet do šest. Najspretnjšega izmed njih smo bili že prijeli. Pa nam je danes ponoči ušel.«

LJUDSKA KNJIZNICA iz založništva Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani: 23. zvezek. A. Marby, A. Sheehan, Nollag. Povest irskega dekle. 24 Din, vez. 32 Din. — 24. zvezek. A. Marby, Hanka. Lužsko-srbska povest. 22 Din, vez. 30 Din. — 25. zvezek. Haggard, Hči cesarja Montezume (v tisku). — 26. zvezek. C. Loremini, Storček in njegovo burkasto življenje. 14 Din, vezano 22 Din. — 27. zvezek. Freskeli, Otroč saina (v tisku).

Diener je premagal Breitenstraetjerja v desetih rundah po točkah.

Kojac, 17 let star, je plaval v Ameriki 400 m na hrbtu v 5:19,6, nov svetovni rekord. Okoli otoka Helgolanda je pa plaval Jensenova v treh urah 47 minutah; njen soplač, znani Kemmerich, je odnehal.

Byrd hoče leteti iz Amerike v Pariz, hoče pokazati tukaj samo 12 ur, in nato takoj spet nazaj v Ameriko! To je oni Byrd, ki je bil že nad severnim tečajem.

Potrjen je Hoffmeisterov nemški rekord 47,04 m diskos. Körnig je tekel v Budimpešti 100 m v 10,6 s v 22,2; Petri v Hamburgu 5000 m v 15:04,4 (bo kmalu v eliti pod 15 minut), Viktorja v Hamburgu 4x1500 m v 17:18,8. Chmelik je vrzel kroglo 13,96 m daleč, nov čl. rekord; v Lvovu jo je pa vrzel Daranyi 14,45 m daleč.

Danske tekme v Berlinu so prinesle štiri nove svetovne rekorde: 200 m Edwards 25,4; 80 m lese Bredow 12,8; 800 m Trickey 2:27,6; kopje Hargus 37,576 m. — Razen tega: 100 m Edwards 12,8; 800 m Botschauer 2:28,8; nemški rekord: 4x100 m Anglija 50,6; skok na daljavo Gunnova 5,27 m; krogla Möder 10,71; diskos Reute 34,34 m.

Akademični nogometaši. Sportna sekcija S. S. L. U. vas poziva na sestanek, ki se bo vršil v sredo 15. junija ob devetih zvečer v kavarni »Emona« zaradi ustanovitve nogometne reprezentance naše univerze.

MISTIFIKACIJA?

Časopisi so poročali, da je Čeh Spaček preplaval Kanal v novem svetovnorekordnem času 10 ur 45 minut. Jim nismo sledili. Je najbrž mistifikacija. Ostane sledeča tabela:

Webb	(1875)	21 : 45
Burgess	(1911)	23 : 40
Sullivan	(1923)	27 : 23
Tiraboschi	(1923)	16 : 23
Toth	(1923)	16 : 54
Ederlova	(1926)	14 : 32
Corsonova	(1926)	15 : 28
Vierköttner	(1926)	12 : 42
Michel	(1926)	11 : 05
Derham	(1926)	13 : 58

Rekord ima Francoz Michel. »Spaček prisega, a mu nihče ne verjame.«

Turistika

T. K. »Skalac« obvešča svoje člane, da se vrši skupni izlet na Vojsko (1789 m) v nedeljo, dne 19. junija. Odhod iz Ljubljane v nedeljo z izletniškim vlakom ob 5. uri 23 minut do postaje Gozd-Martuljek in od tu čez Srednji vrh na Vojsko s povratkom v Kranjsko goro. Vojska nudi najljubše tešji pogled na le malokaterim poznane Martuljekove dolomite s Spikom v svoji sredi na Jalovec in Mangart ter čarobno koroško dolino. Pridite vsi, da se naučite te krasote. Kdor bi bil event, za držan, naj to javi pisмено klubovemu odboru. — Odbor T. K. »Skalac«.

Turiste in izletnike, ki odhajajo s prvimi jutranjimi vlaki, opozarjamo, da so ob nedeljah in praznikih sv. maše v stolnici ob 4. in pol 5. uri, pri frančiškanih ob pol 5. uri zjutraj.

Pregled vremena preteklega tedna.

Sekundarna depresija s središčem nad srednjim Jadrnom, ki nam je za blinkočne praznike prinesla dež, se je umaknila proti jugoztoku visokega tlaku, ki je prodiral od Azorskega maksima proti centralni Evropi. V torek se je nahajalo njegovo središče nad našo državo nad Kragujevcem (768 mm). Imeli smo v torek in sredo lepo vreme ne samo pri nas, ampak po celi jugoistočni Evropi. V četrtek pa je visok tlak pri nas nekoliko popustil, kar je bilo posledica globoke depresije, ki je med tem časom vladala nad Baltikom. Četrtek je bil zato oblačen in nekoliko deževen dan. V petek in soboto ni bilo dežja, ampak deloma oblačno deloma solnčno in barometer je padal trajno. Z Atlantika se je namreč bližala nova depresija, ki je nato potovala preko srednje Evrope dalje proti iztoku. Tudi topot obrazila se je nad Padsko nižino sekundarna depresija, ki nam je v nedeljo popoldne povzročila nevihto z nekoliko zrnj toče. Prav lepega dneva nismo imeli cel tedna. Najvišja temperatura je bila zabeležena v soboto popoldne 25,8° C, najnižja v torek zjutraj 9,6° C.

Polzvedovanja

Zatekel se je mlad »Doberman« št. 761, ki čuje na klic »Rizvan«. Odda naj se proti primeru nagradi Sv. Petra cesta 28.

Izjava.

Podpisana izjavljava, da vse kar in če sva pred kom kaj takega govorila ali storila, kar bi ali je utegnulo jemati ugled tukašnjega g. duhovna ali mu zmanjševati dobro ime in poštenje radovalno in lojalno preključeva kot neresnično in brez vsake podlage ter prosiva obenem istega gospoda, da to namesto naju da javno v vednost.

Skaručna, dne 1. junija 1927.

Janez Robida, Polona Robida.

»MOKA«, TURŠKA KAVA!

Priporočam se za nakup prave »Turške«, z jamčeno čiste, v »Dibeku« točlene, zmlete in prazne KAVE, ker je poznana po onem pravem in ugodnem aromu edino moja »MOKA«, turška kava. — Hotelirji, kavarnarji in gostilničarji, zahtevajte cenel!

SALIH PRČIČ

prazarna, mlevnica in točnica prave turške »Moka« kave, TUZLA, Bosna.

Za kovani denar

imam večjo partijo USNJATIH DENARNIC v raznih vrstah, predvojna roba, dokler traja zaloga. Cene zelo nizke! — Trgovci, zahtevajte vzorce in cenikel!

Salih Prčić — Tuzla, Bosna.

Pozor krojači, šivilje, ki nimajo časa v sezoni! Mnogo si pridobite, ako imate do jeseni nov moderen preizkušen kroj, ki se ga naučite v zaseb. tečaju, ki se prične 30. junija pod vodstvom F. Potočnika, diplomir. v inozemstvu, član anglo-francoske krojne akademije. Tečaj je zadnji pred jesensko sezono. Učenci, ki ne morejo priti osebno, dobe lahko krojni pouk po pošti. Učiteljice, uradnice itd., ki se žele izobraziti za samoupoporabo, imajo v počitnicah najlepšo priliko se izobraziti za lastno izdelovanje garderobe. — Stari trg št. 19 — Ljubljana.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo više. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščejo

Kroj. pomočnik

išče službe v mestu ali na deželi. — Naslov pove uprava lista v Mariboru.

Mesta išče prodajalka mešane stroke. — Ponudbe upravi pod Zvestoba 4692.

Dekle

iz dobre hiše, izobražena, si želi mesta v boljši hiši kot pomoč kuharici ali za pomožna dela v pisarni ali kot blaginjičarka. — Cenjene ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Zanesljiva in marljiva« št. 4691.

PRODAJALKA

začetnica, mešane stroke, s triletnim spričevalom, išče službe, najraje na deželo. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4612.

DRUŽABNIK

z oseb. pravico za gostilno in spričevali za mešan. trgovino, išče mesta. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 4693.

Proste službe

Učenko

poštenih staršev sprejme »VOIKA«, Krekov trg.

TRGOV. UČENKO

ki je dovršila mešč. šolo, sprejemem z vso oskrbo. Franc Kavčič, Studence pri Poljčanih. — Samo pisemne ponudbe.

Inteligent. UČENCA

boljših staršev - sprejme takoj trgovina z železnino BREZNIK & FRITSCH, Ljubljana.

Perlektan KORESPONDENT

slovenskega, nemškega in italij. jezika, se sprejme v lesni industriji na Gorenjskem. Prednost imajo v lesni stroki izvežbani. Ponudbe na poštini predal št. 153, Ljubljana.

Lesni manipulant-skladiščnik

izvežban zlasti v nakupu in oddaji tramov kakor tudi rezanega lesa, se išče za takojšnji nastop. — Ponudbe na Ljubljana, poštini predal 153. 4675

Mlekarja-sirarja

ki razume delati na parne stroje s turbino, sprejme v stalno službo mlekar. — Ponudbe s spričevali in zahtevo plače je poslati upravi lista pod št. 4679.

Pouk

Pouk na daljavo

(Fernstudien) v vseh inž. oddelkih, tudi trgovina in kolonialno blago. Académie Polytechnique: Quai Amercoeur, 51 Liège — Belgija. Prospekti 10 D.

V najem

Dobrodoča gostilna v MARIBORU, v neposredni bližini glav. kolodvora, na najbolj prometnem prostoru, se da v najem. — Vpraša se pri upravi lista pod št. 4540.

Ženitbe

Ženitev. Zaradi pomanjkanja znanja se želim spoznati s pošteno, marljivo gospodino. Sem pošten in odkritosrčen in imam stalno službo. — Ponudbe s sliko na upravo »Slovenca« pod šifro: »Odkritosrčnost«.

Kdo kupi?

KOLESARJI!

Znižane cene. Oglejte si zalogo dvokoles najfinjšega tipa Tribuna, Rekord, Schampion, Stuvia, Bianki, Fafor, Persa, Diamant že od Din 1300.— naprej Pneumatika Dunlop, Michelin. Ceniki franco. Prodaja na obroke.

Tribuna F. B. L. Ljubljana

Tovarna dvokoles in otroških vozičkov.

Elegant. SPALNICO

novo, moderno, rožnati jesen, najfinjša izdelana, po ugodni ceni proda IGN. REPŠE — Ljubljana, Poljanska cesta št. 21.

Klavir

- uporaben za začetnike, prodam za 1200 Din. Naslov v upr. lista pod št. 4694.

PUCH - AVTO

23 HP, 4 sedežni, general. repariran, ugodno prodaja RUD. SENICA — Zalec.

CELO »VIOLINA«

4/4, nova, dobro ohranjena, se po zelo nizki ceni prodaja do dozo vred za 330 Din. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4696.

Za takojšnjo dobavo imamo cirk 30 vagonov hrastovih odpadkov za kurjavo, z žico povezane. Cena po dogovoru. — »ZORA«, parna žaga v Črnomlju. 4005

Posestva

Kupim POSESTVO pri Ljubljani, blizu postaje, do 50 oralov. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Mlekarkstvo«.

POSESTVO

na Gorenjskem, pripravno za kolarja ali sedlarja, se po ugodni ceni prodaja. — Pojasnila v trgovini pri »Amerikancu«, Ljubljana, Stari trg 10. 4349

Za mlekarstvo

POSESTVO 30 do 50 oralov - neposredna bližina Ljubljane, ob Gorenjski ali Kamniški progi, SE KUPL. — Pogoji: boljši gospodski hiša. Natančen popis posestva in hiše, inventarja, če mogoče, sliko hiše in ceno. — Ponudbe GUSTINČIČ, Trieste — Via Tiepolo 4/II, porta Nr. 6. 4671

Nasa obrt

POPRAVILA

Mehanik IVAN LEGAT specializist za pisarniške stroje Maribor, Vetrinjska ul. 30 Telefon int. 434.

Krušno moko in rženo moko

vedno svežo, kupite zelo ugodno pri A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Priporočila se trgovina z železnino

A. SUSNIK, Ljubljana Zaloška cesta.

Igralci HARMONIK, pozor!

Velika izbira lepih in prvovrstnih harmonik po najnižji ceni stalno na zalogi. Dobe se tudi preigrane in renovirane harmonike po skrajno nizki ceni. Makso LAJOVIČ, trg., Litija. 4423

BRIVNICA

obstoječa 30 let, takoj naprodaj. — Vprašanja v Zagrebu, brivnica, Novaveštev. 29. 4672

Volna - bombaž

za strojno pletenje in ročna dela, dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA. Stari trg 12 - Židovska 4.

Sodeloval bi pri zvezoječi, dobro uvedeni

lesni industriji ali trgovini

z gotovino 100 do 200.000 Din, event. več. Pristopil bi tudi kod družabnik k posestniku večjih gozdov zaradi skupne predelave. Trd les (bukev in hrast) ima prednost. — Ponudbe pod: »Lesna industrija K-644« na Interreklam d. d., Zagreb, Strossmayerova 6.

UGODNA PRILIKA!

»PEUGEOT«-kolesa orig. »Tour de France«, rumeno emajlirani, z orig. Wolber-pnevmatik, oddaja za Din 1990, dokler traja zaloga, trdka O. ŽUŽEK, Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 11.

Mizarji!

Vezane plošče (Sperrplatten)

v vsaki množini dobite najceneje pri trvdki

Ig. Repše

Ljubljana, Tesarska 3.

Velezanimio

je ilustrirani, popularni »Radio«-časopis

„Radiowelt“

(bakrotisk).

Poleg vseh evropskih programov zanimive aktualnosti in dragocene tehniške razprave. Posamezni izvidi po 8 Din. Številke na ogled brezplačno.

Wiener Radioverlag, Wien I., Pestalozziggasse 6/14.

Podeželske botre in botrice

opozarjamo na izredno ugoden nakup čevljev za birmance kakor tudi za sebe. Spomnite se v potrebi, da so »Doko« čevlji vedno najboljši in najcenejši.

Trgovina „Doko“ Ivan Čarman Ljubljana, Prešernova ulica št. 9, dvorišče

B. C. I. Travellers' cheques

Potovalni čeki Banca commerciale italiana v ital. lirah, franc. frankih, angl. funtih in U. S. dolarjih nudijo vse ugodnosti gotovine in so prosti njene slabe strani. Zahtevajte jih pri svoji banki, predno nastopite potovanje.

Prvovrstno delo, Zmerne cene, To je naše geslo!

KNJIGOVEZNICA K. T. D.

čitalnica in tiskarna poslovnih knjig v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6/II

Platnena obutev z gumijevimi podplati

svetovne tovarne „Hutchinson“ znamke „L'Alge“ za dečke, ženske in moške bele, črne in sive ima na zalogi

Kosta Nikolić i drug, Beograd, Knez Mihajla št. 18. Prodaja samo trgovcem.

Zahvala.

Povodom pogreba naše ljube, nepozabne matere, stare matere in tašče, gospe

Marije Rak

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tem potom za mnoge dokaze iskrenega sočutja in darovane vence najsrčnejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo častiti duhovščini, ljubim someščanom, ki so nosili drago pokojno k zadnjemu počitku, slavnemu pevskega društva za žalostinke in slavn. prostovoljnemu gasilnemu društvu za spremstvo.

Iskrena hvala tudi gospodu okrožnemu zdravniku dr. Žizku, ki je z veliko požrtvovalnostjo lajšal zadnje ure življenja dragi pokojnici.

Zalujoče rodbine

RAK, NOVAK, LOKOSEK, RATAJ.

Naša srčno ljubljena zlata mamica, stara mamica, tašča in teta, gospa

Marija Juvan

je v pondeljek dne 13. t. m., po dolgi mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice bo v četrtek dne 16. junija 1927 ob 3 uri popoldne iz Stare poti št. 2 na pokopališče k sv. Križu.

V Ljubljani, dne 14. junija 1927.

Žalujoči rodbini: Juvan — Ferjančič.